

Blz.	2	Jaarprogramma 2008
Blz.	2	Wandelingen Swalmdalgidsen 2008
Blz.	3	Themarondleidingen 2008 werkgroep dorpsgidsen Beesel
Blz.	3	De vereniging: Verslag ALV MHVS 15 februari 2008
		Jaarverslag MHVS 2007
Blz.	10	Maas- en Swalmdal presenteerde 25e jaarboek
Blz.	11	Bij een nieuw blad hoort een feestelijke aanbieding
Blz.	11	Wespenspin rukt op naar de "Klein Hei" in Swalmen
Blz.	14	De mening van... (8)
Blz.	15	Kroniek van Swalmen, oktober, november en december 2007
Blz.	18	Een geur uit het verleden
Blz.	20	Uit de oude doos
Blz.	21	Van hot nao haar door 't Zjwaams Waordebook (8)
Blz.	22	De hoefstal van smid Julicher
Blz.	22	Een leerling van de kweekschool Reuver zo rond 1930
Blz.	24	Uit het leven van onze voorouders
Blz.	25	A73 - Nag efkes
Blz.	25	Eerherstel.....
Blz.	26	Karweien brachten Reuvers Mannenkoor in 1966 geld in het laatje
Blz.	26	Asseltse Plassen
Blz.	27	Reuverse fotohistorie
Blz.	28	Aanwinsten voor onze bibliotheek, schenkingen aan onze vereniging

Foto's aangeleverd door:

Hans Simons	blz. 15, 17, 19, 25, 27
Archief MHVS	blz. 20
Archief HVMS	blz. 20
Archief Sjra Vintcent	blz. 25, 26
Privé archief J. Ickenroth	blz. 23
Al Reynen	blz. 22
Peter Bors	blz. 30
Ger Jans	blz. 8
Riky Simons-Julicher	blz. 6, 16
Wiel Aelen	blz. 12, 13
Peter Wijnands	blz. 17
Archief Jo Thijssen	blz. 27, 28
Archief fam van Buggenum	blz. 19
Frans Geerlings	blz. 3

JAARPROGRAMMA 2008 (onder voorbehoud, nadere publicaties in 't Zjwaemke en 't Gazetje)

1 mei	MHVS/HVMS	Hemelvaartsdagfietstocht naar het Leudal; tijd: 10.00 u. - 14.00 u.
18 mei	MHVS	Open dag, Stationsstraat 15
Mei	HVMS/MHVS	Excursie naar het Gemeentearchief Roermond.
28 juni	HVMS	Busexcursie.
6 of 7 sept.	HVMS/MHVS	Open Monumentendag met medewerking van de werkgroep Dorpsgidsen Beesel.
26-28 sept.	MHVS	Natuurweekend.
Oktober	HVMS	Fietsexcursie naar het voormalige Britse Munitiedepot verzorgd door onze nieuwe werkgroep Gidsen Munitiedepot in samenwerking met IVN afdeling de Steilrand.
1 november	MHVS	Natuur-doe dag
November	HVMS/MHVS	Lezing over ruimtelijke ordening en cultureel erfgoed, door Roy Denessen.
16 november	HVMS	Contactmiddag genealogie in verenigingslokaal te Reuver.
26 december	MHVS/HVMS	Kerstwandeling.

En verder.....

Binnenkort vindt nog overleg plaats met Heemkundekring Tegelen. Als gevolg hiervan kan het programma nog worden aangepast. Verder staan er (onder voorbehoud) enkele kleine excursies op het programma. Let hiervoor ook op Zjwaemke en Gazetje.

Het is het streven om vóór de zomervakantie het volgende jaarboek van de HVMS uit te brengen.

WANDELINGEN SWALMDALGIDSEN 2007

Zondag 20 april

Dagwandeling rond Boukoul (Hillenraed, Zuidewijck, Spick), duur 6 uur, vertrek om 10.00 uur bij parkeerplaats kerk Boukoul

Woensdag 23 april

Kinderwandeling in het Swalmdal: snuffelen aan het voorjaar, duur 2 uur, vertrek om 14.30 uur bij infobord Groenewoud, Groenewoud 8, Swalmen

Zondag 4 mei

Voorjaar in de Holtmühle, duur 2 uur, vertrek om 14.00 uur bij café Mariahoef, Broekstraat 43, Belfeld

Zondag 18 mei

Voorjaar in het Groenewoud/De Hout, duur 2 uur, vertrek om 14.00 uur bij café de Bos, Bosstraat 115, Swalmen

Zondag 25 mei

Voorjaar in het Beeselsbroek, duur 2 uur, vertrek om 14.00 uur op hoek Eikenbroeklaan - Schoolbroek, Beesel

Zondag 8 juni

Wandeling door Rijkkel en Wieler, duur 2 uur, vertrek om 10.00 uur bij molen de Grauwe Beer, Drakenweg, Beesel

Zondag 2 juli

Zwijntocht voor kinderen in het Swalmdal, duur 2 uur, vertrek om 14.30 uur bij café de Bos, Bosstraat 115, Swalmen

Zondag 6 juli

Wandeling door Groenewoud, duur 2 uur, vertrek om 10.00 uur bij Pension Groenewoud, Groenewoud 8, Swalmen

(deze wandelingen zijn niet gratis)

THEMARONDLEIDINGEN 2008 WERKGROEP DORPSGIDSSEN BEESEL

Zondag 6 april 'Met de dorpsgids op stap'
- Centrumroute, duur 2 uur, start om 14.00 uur bij café De Troubadour.

Zondag 4 mei 'Wat de Beeselse kunstwerken ons vertellen' - Kunstroute met bezoek expositie Aad Raodhoes, duur 2,5 uur, start om 14.00 uur in herberg De Bóngerd.

Zondag 1 juni 't Is gebeurd voor onze tijden...' - Drakendorproute, duur 2 uur, start om 14.00 uur bij café De Maashof.

Zondag 6 juli 'Historisch erfgoed aan de Maas' - Ouddorproute, duur 2 uur, start om 14.00 uur bij café De Aaij Mert.

Zondag 3 augustus 'Een heemkundig rondje door het dorp' - Centrumroute, duur 2 uur, start om 14.00 uur bij café De Troubadour.

Zondag 7 september 'Met de kunstkenner op stap' - Kunstroute met bezoek expositie Aad Raodhoes, duur 2,5 uur, start om 14.00 uur in herberg De Bóngerd.

Zondag 5 oktober 'Hae vrit miensevleis!' - Drakendorproute, duur 2 uur, start om 14.00 uur bij café De Maashof.

Meewandelen in de Centrum-, Drakendorp- of Ouddorproute kost € 2,- per persoon, kinderen tot 8 jaar gratis, en kinderen tussen 8 en 13 jaar € 1,- per kind. De Kunstroute kost € 3,- per persoon, en kinderen tussen 8 en 13 jaar € 2,- per kind, dit in verband met entree expositie in het Aad Raodhoes. De voorjaarswandeling is gratis, maar waarschijnlijk zal er wel met de hoed worden rondgegaan. Vooraf aanmelden of reserveren voor bovenstaande vaste themarondleidingen is niet nodig.

Wilt u graag meewandelen: zorg dan dat u op tijd aanwezig bent. Voor meer informatie kijkt u op www.rondleidingeninbeesel.nl of bel naar 077-4742158.

DE VERENIGING

Verslag van de algemene ledenvergadering van de Milieu- en Heemkundevereniging Swalmen van 15 februari 2008

1. Opening

- In het nieuwe verenigingslokaal zijn, inclusief de bestuursleden, 18 leden aanwezig: E. Janssen, H. van Buggenum, R. Simons, H. Alers, H. Geraedts, H. Wuts, H. Cuypers, T. Wuts, I. Wuts, M. Blom, G. Nijssen, H. Geraedts, A. Wuts, C. Konings, L. Hoefnagels, A. Spijkers, S. Vergeldt, G. Jonkman.

- Er hebben zich diverse personen afgemeld, te weten: W. Meuffels, C. Jonkman, H. Simons, J. Cox, N. Linskens.

- Toine Wuts opent de vergadering op de zogenoemde 'warme truiendag'; een dag om de wollen trui aan te trekken en de verwarming een graadje lager te zetten. Vorig jaar heeft de ledenverga-

dering het bestuur de opdracht te geven uit te zien naar een nieuw verenigingslokaal. Dat is gelukt middels het medegebruik van het voormalige woonhuis van de Moutfabriek, Stationsstraat 15 te Swalmen. Inmiddels is bijna alles overgebracht naar de nieuwe verenigingsruimte en is geplaatst op de daarvoor bedoelde plek. Volgende week wordt het restant van de spullen opgeruimd. Dank van de voorzitter aan iedereen die hieraan meegewerkt heeft.

- Het jaar 2007 was ook het eerste jaar waarin Swalmen deel uitmaakte van de gemeente Roermond. Er is goed en opbouwend overleg mogelijk met de gemeente Roermond. Herm heeft zitting in het Roermonds Natuur- en Milieuoverleg.

- De samenwerking met de Heemkundevereniging Maas- en Swalmdal is intensiever en beter afgestemd geworden. Later in deze ledenvergadering komt dit punt nog terug in de besluitvorming over de periodiek.

2. Afgelopen jaar

- Notulen van de vorige algemene ledenvergadering d.d. 9 februari 2007, worden onder dankzegging aan de secretaris goedgekeurd.

Jaarverslag 2007

Gerard Jonkman licht enkele belangrijke punten toe:

- De A73-Zuid is bijna klaar. Over de natuurcompensatie is onlangs een symposium voor betrokkenen gehouden. Hier kwam naar voren, volgens Das en Boom, dat de dassentunnels deels onder water staan. Dat moet hersteld worden voorafgaand aan de opening. Voor de rest zal er aandacht moeten zijn in algemene zin voor controle op de natuurcompensatie.
- Het jaarverslag wordt verder goedgekeurd door de ledenvergadering.

Financieel jaarverslag 2007

Charles Konings geeft een toelichting op enkele punten:

- Het probleem van de hoge stookkosten van vorig jaar is opgelost. Er was een te hoog voorschot in rekening gebracht. Dat is dit jaar verrekend.
- Verder worden er dankzij de websites meer boeken van de MHVS verkocht.
- Charles Konings heeft een foutje gemaakt in de opstelling van de cijfers. Het totaalbedrag van de inkomsten is per abuis opgetekend zonder het saldo. In de definitieve jaarcijfers 2007 zal dat correct worden weergegeven.
- De kascontrolecommissie, Riky Simons en Har Alers, heeft de boeken en kas gecontroleerd. Haar bevindingen zijn de volgende:
- Het loont om te collecteren tijdens de activiteiten
- De kas klopt
- De vereniging heeft feitelijk 5 rekeningen: Rabo-spaarrekening, Rabotelebankieren, Kas van de werkgroep Geschiedenis, Kas van de penningmeester, Postbankrekening. Geadviseerd wordt om dit aantal te verminderen.
- Men constateert dat rekeningen van de Kamer

van Koophandel naar privé-adres van bestuursleden is gestuurd en daardoor te lang is blijven liggen, met extra kosten als gevolg. Geadviseerd wordt om de rekeningen naar het postbusnummer te laten sturen. Het bestuur zal dit doen.

- Men adviseert om de periodiek ook elders te laten offren.

- Men constateert dat het bestuur nog niet alle gegevens aan de Postbank heeft toegezonden.

- Men stelt dat het financieel jaarverslag klopt en adviseert de ledenvergadering de penningmeester te dechargeren voor het financiële werk in 2007. Aldus doet de ledenvergadering, gevolgd door applaus voor de penningmeester.

4. Het nieuwe jaar 2008

Begroting 2008

- Charles Konings presenteert de begroting voor 2008.

- Enkele kleine wijzigingen worden aangebracht, die samenhangen met het nog gedeeltelijk in gebruik zijn van de oude verenigingsruimte. De nieuwe verenigingsruimte kost ons geen huur. De energiekosten worden gedeeld met de Harmonie. Het blijkt echter zo te zijn dat de ingebruikgever, Cargill, hiervoor aan de Harmonie nog geen rekening heeft gestuurd gedurende de afgelopen drie jaar. De MHVS reserveert hier in ieder geval wel geld voor en zal zorgen dat dit geen onverantwoorde risico's met zich meebrengt.

- De abonnementen zullen gescreend worden door de werkgroep Geschiedenis.

- Er is een toezegging van 1000 euro subsidie van de Gemeente Roermond voor de herdruk van het Zjwaams Waordebook. Hiermee wordt het financieel mogelijk om de herdruk verantwoord door te voeren. Bestuur gaat met de instemming van de ledenvergadering hiermee aan de slag.

- Aandacht gevraagd voor de gemeentelijke belastingen. Deze zal ook anders zijn.

- Representatiekosten omvatten mede een etentje voor de leden die hard hebben meegeholpen met de verhuizing.

- Begroting wordt, rekening houdend met enkele aanpassingen, goedgekeurd door de leden.

- Daarna vraagt voorzitter Toine Wuts aan de ledenvergadering toestemming om op voorhand de begroting te mogen maken voor het jaar 2009. De Gemeente Roermond heeft namelijk een subsidieregeling waarin uiterlijk in september voor-

afgaand aan het betreffende jaar de subsidieaanvraag ingediend moet worden met een globale begroting. De ledenvergadering acht dit in orde en adviseert die wel zoveel mogelijk op hoofdlijnen te doen.

- Verder wordt er gevraagd naar de eventuele uitgave van de gedichtenbundel van Riky en Hans Simons. Het bestuur heeft al eerder besloten deze uitgave tezamen met Riky en Hans Simons te gaan doen. Herm zal dit vanuit het bestuur begeleiden. Hierover moet goede communicatie verricht worden. Het bestuur moet bezien of hiervoor de begroting nog moet worden aangepast.

Jaarprogramma 2008

Gerard Jonkman loopt het jaarprogramma door. Er wordt veel gezamenlijk met de Heemkundevereniging Maas- en Swalmdal uitgevoerd. De leden geven hun instemming aan dit programma.

Bestuursverkiezing

- Buiten rooster is aftredend Gonnie Perree. Door verhuizing naar Maria Hoop is zij niet meer in de gelegenheid om het bestuurswerk te verrichten.

- Charles Konings is volgens rooster aftredend en herkiesbaar. Hij heeft de afgelopen jaren als penningmeester met grote nauwgezetheid de kas van de vereniging beheerd. Hij wordt bij acclamatie door de leden herkozen als penningmeester.

- Herm Geraedts, vice-voorzitter, is volgens rooster aftredend en herkiesbaar. Ook Herm wordt herkozen door de ledenvergadering.

- Het bestuur krijgt spontaan een applaus van de leden voor de inzet van afgelopen jaar.

Benoeming van de kascontrolecommissie

-De oude kascontrolecommissie bestond uit Riky Simons en Har Alers. Riky heeft dit werk twee jaar verricht. Zij verlaat de kaskontrolecommissie. Lex Hoefnagels treedt toe. Tezamen met Har Alers zal hij de boeken van 2008 gaan controleren.

5. Rondvraag, sluiting

- Bijzonder punt dat Toine Wuts naar voren brengt is de samenwerking met de Heemkundevereniging Maas- en Swalmdal bij het uitbrengen van de gezamenlijke periodiek. Nummer 4 van vorig jaar is als gezamenlijk proefnummer uitge-

bracht, om de leden meer informatie te bieden. De reacties zijn enthousiast; er zijn 50 positieve reacties binnen gekomen. Eén negatief getinte reactie. Bestuur wil het besluit voorleggen aan de ledenvergadering. Voor wat betreft de financiering zal dat op respectievelijk 1400 euro (HVMS) en 2500 euro (MHVS) uitkomen. Verder is afgesproken dat bij activiteiten aan niet-leden twee euro gevraagd wordt, welke bedragen ook besteed zullen worden aan de periodiek. Een tekort wordt aangevuld door de HVMS; bij een overschot delen we het verschil. Deze samenwerking is zeker géén opmaat naar een fusie van beide verenigingen.

Har Alers merkt op dat gezien het werkgebied van de MHVS de samenwerking eigenlijk eerder gezocht had moeten worden in Roermond; samenwerking met een Beeselse club zou eigenlijk wat minder voor de hand liggen. Verder wordt opgemerkt in de nieuwe periodiek géén reclame te plaatsen. Geconstateerd wordt dat gratis verspreiding onder de gemeenteraadsleden zinvol kan zijn. Alternatief is het neerleggen van de periodiek in de bibliotheek en het gemeentearchief. Bestuur zal dit overwegen. Besluit omtrent de gezamenlijke periodiek kan in principe worden teruggedraaid. Een besluit is wel voor onbepaalde tijd.

De ledenvergadering stemt in met de gezamenlijke periodiek. Volgend jaar in de jaarvergadering zal dit worden geëvalueerd.

- Gezien is dat de parkeerplaats naast de sportvelden van Swalmen vaak gebruikt wordt als parkeerplaats van transportbedrijf Har Vaessen. Bestuur moet er attent op zijn dat dit niet zomaar een bestemming als bedrijventerrein krijgt. - Gevraagd wordt hoe het zit met de ontwikkelingen bij villa Eppenbeek. De exacte stand van zaken is niet bekend, maar bestuur zal e.e.a. in de gaten houden.

- Riky Simons vraagt of de jaarstukken voortaan ook per mail gestuurd kunnen worden naar de geïnteresseerde leden. Gerard wil dat wel verzorgen.

- Herm Geraedts maakt de leden ook attent op de volksraadpleging over de inrichting van N271, de Rijksweg.

Presentatie Harry Cuypers

- Harry Cuypers is vorig jaar een bedrijfje begonnen dat kanotochten organiseert op de Asseltse

Plassen. Hij vertelt over de achtergronden hiervan en hoe het praktisch geregeld wordt. Ook biedt hij de leden aan om een kanotocht mee te maken voor een voordelig tarief. Leden kunnen zich hiervoor opgeven bij Harry Cuypers. Voor meer info zie www.natuurlijkasselt.nl.

Sluiting

- Aansluitend nodigt Toine Wuts de leden uit voor een gezellige nazit in een café in Swalmen.

Namens het bestuur,
Gerard Jonkman (secretaris)

Jaarverslag Milieu- en Heemkundevereniging Swalmen 2007

Inleiding

BESTUURLIJK FUNCTIONEREN

Door Toine Wuts als voorzitter, Herm Geraedts als vice-voorzitter, Charles Konings als penningmeester, Gerard Jonkman als secretaris, Els Janssen-van Avesaath, Gerrie Nijssen, Johanna Cox-Geraedts en Gonnie Perree als gekozen bestuursleden is de vereniging bestuurd. Halverwege het jaar is Gonnie Perree als bestuurslid afgehaakt, omdat het wonen in Maria Hoop niet te combineren is met besturen in Swalmen. Het bestuur onderhield ook de externe contacten met o.a. Milieufederatie.

2007 was ook het eerste jaar waarin Swalmen en Roermond één gemeente vormden. De MHVS maakt nu middels de inzet van Herm deel uit van het Roermonds Natuur- en Milieuoeverleg. Een delegatie van dit overlegorgaan heeft onder leiding van de MHVS een fietstocht door de natuur van Swalmen en omgeving gemaakt. Verder is het zo dat onze zustervereniging Heemkundevereniging Maas- en Swalmdal ons mede vertegenwoordigt in de Monumentencommissie van de gemeente Roermond. We hebben de indruk dat wij met ons netwerk en onze activiteiten inmiddels in de gemeente Roermond een positie hebben om onze items voldoende aandacht te laten krijgen. Met de Heemkundevereniging Maas- en Swalmdal worden steeds meer de activiteiten afgestemd en waar mogelijk wordt inhoudelijk samengewerkt. Dit gebeurt met een wederzijds groeiend vertrouwen. Er is geen organisatorische samenwerking.

Het bestuur beraadt zich voortdurend op de toekomst. Op basis van de meningen in de ledenvergaderingen en de opvattingen van het bestuur staat het zelfstandig doorgaan in Swalmen voorop, maar wél in praktische samenwerking met collega-organisaties. Randvoorwaarde in praktische

zin is wel het hebben van een huisvesting in Swalmen. Dat is nu middels de nieuwe huisvesting in het voormalige woonhuis naast de Moutfabriek geregeld voor de komende jaren. Dit brengt dat het bestuur de toekomst met vertrouwen en daadkracht tegemoet ziet als eigenstandig functionerende milieu- en heemkundevereniging in Swalmen. Aandachtspunt blijft wel de smalle basis waarop de werkgroep Geschiedenis opereert. Dat zal de nodige attentie vragen in de komende jaren.

Het bestuur heeft in 2007 ook besloten om een gedichtenbundel met foto's van Riky en Hans Simons uit te geven. Dit zal in de loop van 2008 zijn beslag krijgen.

VERENIGINGSRUIMTE

Het afgelopen jaar hebben we echt minimaal contact gehad met de nieuwe eigenaar van het NS-Station, Notariskantoor Rombouts uit Tilburg. Kapotte ramen werden op een formele manier gerepareerd. Op zoek naar nieuwe verenigingsruimte kwam de gezamenlijke huisvesting met de Harmonie in beeld, namelijk in het woonhuis naast de Moutfabriek. Verschillende informele besprekingen hebben er toe geleid dat in oktober bekend werd dat wij in het pand gehuisvest kun-

nen worden onder het motto: 'geen huur, geen formaliteiten, niet roken en gezamenlijk stookkosten betalen'. Daar konden we als bestuur alleszins mee leven. Na afspraken met de Harmonie zijn we gestart met de verhuizing. Na strenge selectie welke bezittingen we niet en welke we wél willen behouden, worden de spullen verhuisd. We zijn nu halverwege het overbrengen van onze archieven. Als de verhuizing vrijwel compleet is afgerond, zeggen we, na de inmiddels informeel aangekondigde huurbeëindiging, de huur van het NS-Station formeel op. De nieuwe verenigingsruimte geeft ons goed de gelegenheid om onze activiteiten in Swalmen succesvol voort te zetten.

BELEIDSBEÏNVLOEDING

Dit is een zeer belangrijk onderdeel in het werk van het bestuur. In de loop van het jaar is er aan de volgende onderwerpen aandacht besteed:

- Met de gemeente Roermond gesproken over het plotseling gerooide bos in de Beet vanwege plan Bosstraat-Zuid 3. Voorstellen voor compensatie van dat gerooide bos gedaan.
- Bestemmingsplan Buitengebied: bedenkingen kenbaar gemaakt inzake begrenzing, monumenten, toekomstige uitbreidingen bebouwde kom.
- Oriëntatie omtrent nieuwbouwplannen voor een hotel op het voetbalveld naast het zwembad.
- Deelname aan bezwaar voor supergrote lichtmasten in Roermond, die zelfs Swalmen verlichten.
- Aandacht voor natuurcompensatie wegens aanleg van bedrijven op het retailpark aan de noordkant van Roermond.
- Lezing 'Bank in het Buitengebied' door Toine Wuts op een symposium in Swalmen, georganiseerd door de Rabobank, over de toekomst van Swalmen.
- Meedenken over de inrichting en het beheer van het tunneldak boven de A73-Zuid te Swalmen. Plannen voor een plantsoenachtige, heemtuinachtige inrichting hebben onze ondersteuning. Géén rol voor de MHVS in het beheer.
- Aandacht gegeven in de lokale pers aan de film van Al Gore: An Inconvenient Truth.
- Bijdrage aan de reünie van De Fuu.
- Medebepalen van de locatie van een veldkruis. Wellicht bij begin van de Beeselseweg.
- Meepraten over een gemeentelijke fietsroute langs de Swalm, vanaf de grens tot aan de mon-

ding. Deze gaat over bestaande wegen. Er worden geen nieuwe paden voor aangelegd.

ZJWAAMS WAORDEBOOK

Na het overweldigende succes van het Zwjaams waardeboek in 2005: onovertroffen boek en geheel verkochte oplage, kwamen in 2006 enkele foutjes aan het licht en werden suggesties gedaan voor aanvullingen. Ook kwam de roep om een tweede druk. De voorintekening heeft zo'n kleine tweehonderd bestellingen opgeleverd. Naast een subsidietoezegging van de Gemeente Roermond is het zo dat het bestuur van de MHVS nu voldoende vertrouwen heeft in een succesvolle tweede druk en is er besloten om in 2008 over te gaan tot de licht herziene tweede druk.

A73-ZUID

De A73-Zuid is wat betreft de weg klaar. Nu wordt er nog door de aannemers gewerkt aan de beveiliging van de tunnels te Swalmen en Roermond. Dit heeft geleid tot vertraging van de openstelling met anderhalve maand. Half februari zullen de tunnels gedeeltelijk worden opgesteld voor het verkeer.

De natuurcompensatie is, zoals destijds in de plannen voor natuurcompensatie aangeduid, in vrijwel de volle omvang aangelegd. Weliswaar is deze natuur nog jong, maar zal zich naar verwachting goed ontwikkelen. We hebben dit kunnen zien tijdens de Hemelvaartsdagfietstocht. Zeer onlangs is door Rijkswaterstaat een symposium georganiseerd over deze natuurcompensatie. De hoofdconclusie is dat de natuurcompensatie voor de A73-Zuid een geslaagde vorm is van natuurcompensatie.

HEMELVAARTSDAGFIETSTOCHT

Op Hemelvaartsdag was er weer de jaarlijkse Hemelvaartsdagfietstocht. Deze stond in het teken van de A73-Zuid en de natuurcompensatie hiervoor. Een groep van zo'n 50 fietsers kreeg onderweg toelichting van Gerard Jonkman en Henri Smeets. We fietsten vanuit Swalmen over de Prinsendijk, waar de nieuwe vennen en moerasgebieden aan de voet van de steilrand gelegen zijn. Deze hebben we uitvoerig bekeken. Verderop hebben we diverse nieuw aangelegde bossen gezien. Nu nog net aangeplant met jong bosplantsoen.

Halverwege de fietstocht zijn we verder gegaan over het vrijwel nieuwe asfalt van de A73-Zuid, over het traject vanaf Waterloo, via Swalmen, naar Schaarbroek. Onderweg werden de twee eco-ducten bekeken. Nu kan dat nog. Na een korte rit verder eindigde deze geslaagde tocht bij de Hoeskamer in de Boukoul, waar het nog lang gezellig was.

FIETSTOCHT NAAR DE BRONNEN VAN DE SWALM

De reeds lang geprogrammeerde fietsexcursie naar de bronnen van Swalm vond eindelijk plaats. Een kleine, gemotiveerde groep fietste onder leiding van Herm naar de Tusschenbroichermühle en het aanpalende moeras waar de Swalm begint. Onderweg had men de mooiste fietspaden gehad, langs de Swalm, door broekbossen, langs interessante watermolens, door pittoreske Duitse dorpjes. Voor de deelnemers was dit een zeer geslaagde fietstocht.

NATUUR-DOE-DAG

Voor de vijfde keer in successie werd er de natuur-doe-dag mede door de MHVS georganiseerd. Ditmaal deden we mee met de grensoverschrijdende natuur-doe-dag. Grenspark Maas-Swalm-Nette en Staatsbosbeheer hadden deze dag voorbereid in het Meerlebroek. Enkele deelnemers uit Swalmen, een aantal uit andere Limburgse plaatsen en vooral ook veel Duitsers zorgden voor een succesvolle natuur-doe-dag. Voor herhaling vatbaar.

NATUURBEHEERSEXCURSIE FRIESLAND

Nog nooit was de MHVS Natuurbeheerexcursie naar Friesland gegaan. Dit maal wel. Heel concreet werden weer een aantal natuurgebieden bezocht in Gaasterland, een aantal typische Friese steden, evenals een cultureel hoogtepunt: het Jopie Huismanmuseum te Workum. De natuurbeheerexcursie zal volgend jaar weer zijn vervolg krijgen.

NACHT VAN DE NACHT

Is er wellicht een nieuwe traditie geboren? Eind oktober werd in het kader van de landelijke actie ook in Swalmen de wandeling gehouden die hoort bij de 'Nacht van de Nacht'. Een actie die in het teken staat van behoud, c.q. verbetering, van de duisternis en de stilte in de nacht. Ze beoogt

het tegengaan van onnodige verlichting van natuur en buitengebied, en ook het stiller krijgen van de natuur tijdens de nacht. In Swalmen werd er, in betrekkelijke stilte, vanaf Pension Groenewoud gewandeld door de duistere natuur van Swalmen. De eigen beleving van de stilte en duisternis stond daarin centraal. De belevenisvolle excursie werd afgesloten met paddenstoelensoep in het Groenewoud. Zo'n dertig deelnemers deden mee. Voor herhaling vatbaar.

KERSTWANDELING

Wij zijn geworden door een overgrote groep vorig jaar was dit jaar besloten om de Kerstwandeling op te delen in drie afzonderlijke wandelingen, met ieder 2 excursieleiders. Met een tweetal Swalmdalgidsen, twee gidsen van Maas- en Swalmdal en twee MHVS-ers werd de Kerstwandeling goed geleid. In totaal kwamen zo'n 120 personen opdagen om te genieten van de natuur en de onderlinge gezelligheid. In drie afzonderlijke groepen werd er gewandeld vanaf

café de Bos, door het Swalmdal, achter het Zwembad, vervolgens door de Lanck, richting Duitsland, naar het natuurgebied Tackenbendenhof. Een groep heeft nog verder gewandeld naar het Empter Schwalmbruch. Halverwege de tocht stond de hete Glühwein, dank aan Herm e.a., weer klaar.

WERKGROEP GESCHIEDENIS

De werkgroep geschiedenis heeft in 2007 een jaar gehad met weinig externe activiteiten. Wel waren er in samenwerking met de Heemkundevereniging Maas- en Swalmdal een aantal activiteiten en overleggen, wat wij als zeer positief ervaren. Johanna Cox-Geraedts en Els Janssen-van Avesaath hebben alle zeilen bij moeten zetten om de werkgroep geschiedenis in stand te houden en de toegankelijkheid voor de bezoeker te waarborgen. Achter de schermen is er echter

weer veel werk verricht. Het systeem om de boeken van de bibliotheek in te voeren is door Frans van Avesaath gewijzigd waardoor het snel en gebruiksvriendelijk is. Ook heeft hij afgelopen jaar de bidprentjes die wij ontvingen ingevoerd en in december was de site waarop de prentjes staan weer up to date dankzij Hans en Loek Simons. We maakten een fototentoonstelling voor een reünie van leerlingen van de H.Hartschool.

We hebben een bijdrage geleverd in de totstandkoming van een fototentoonstelling in het museum van Asselt ter gelegenheid van het feit dat een deel van Asselt tot beschermd dorpsgezicht is verklaard. We leverden een bijdrage aan een fototentoonstelling van Swalmen-Nepomuk en we hebben mensen geholpen met het opzetten van hun stamboom. Ook worden we steeds meer een vraagbaak voor mensen die op zoek zijn naar oude foto's. Het krantenarchief wordt nog steeds bijgehouden en wij leveren geregeld een publicatie aan voor onze periodiek. Ook hebben wij ons bezig gehouden met onze collectie schenkingen.

In verband met het feit dat wij het stationsgebouw moeten verlaten hebben wij een groot aantal voorwerpen die wij in de loop van de jaren ontvangen hebben in bruikleen gegeven bij diverse musea. De voorwerpen die betrekking hebben en afkomstig zijn uit Swalmen hebben een mooie plek gekregen in het museum (of in het depot) van Asselt. Een groot aantal voorwerpen die specifiek te maken hadden met de vrouw, kleding, kinderen en onderwijs zijn verhuisd naar het Museum voor de Vrouw in Echt. En het Limburgs Openluchtmuseum Eynderhoof in Nederweert was zeer blij met een groot aantal voorwerpen en gereedschappen die te maken hadden met het landleven en vaklieden. In het najaar hebben we een jeugdig enthousiast lid voor de werkgroep geschiedenis mogen verwelkomen, Sandra Vergeldt - Cox. Zij werkt mee om het zeer uitgebreide archief van de Swalmer studentenverenigingen uit te spitten en te reorganiseren. Ook hebben wij in het najaar samen met mevrouw Peat het archief van Graeterhof geordend met onder andere een grote collectie foto's van het gebouw.

Harie van Buggenum heeft hierin ook zijn waardevolle steentje bijgedragen en samen met

mevrouw Peat ontfermt hij zich in het voorjaar van 2008 over de fotocollectie om deze te voorzien van bijschriften. De collectie is inmiddels in het bezit van onze vereniging.

WERKGROEP REDACTIE

U hebt als lezer de 4 periodieken van jaargang 2007 onder ogen gehad en de redactie ziet er tevreden op terug. In de laatste editie (2007-4) is samengewerkt met de redactie van Heemkundevereniging Maas- en Swalmdal. In totaal is er met negen personen aan gewerkt. Tevens hebben alle leden een enquêteformulier gekregen en velen hebben het positief ingevuld en retour gestuurd. Inmiddels zijn we begonnen aan no. 1 van jaargang 2008. Met evenveel inzet, enthousiasme en plezier als alle voorgaande jaren. Er is getracht de verscheidenheid aan artikelen te handhaven en zonodig uit te breiden. De verzendetiketten zijn gecontroleerd en waar nodig aangepast. De bezorgroutes zijn verdeeld onder een aantal nieuwe bezorgers en een flink aantal schrijvers zorgt weer voor de invulling van de diverse artikelen. Ook de vooraankondiging in 't Zjwaemke rekent de redactie ieder kwartaal tot haar taak.

Soms worden we aangesproken of gebeld met tips of aanvullingen, die dan in de redactievergaderingen besproken en eventueel meegenomen worden. Diverse stoppers en 'wist u datjes' zagen het levenslicht in 2006 en kregen een vervolg in 2007. Tevens wordt kritisch gekeken naar de diversiteit aan foto's en illustraties. Ook belangrijk vinden wij als redactie. We kunnen daarvoor beschikken over het uitgebreide verenigingsarchief. En indien nodig sturen we er onze eigen fotograaf op af.

Als redactie houden we ook elk jaar een cultureel uitstapje.

In mei 2007 hebben we de Tiendschuur in Tegelen bezocht (thema: Beloftes in klei: zeer gevarieerd keramisch werk van keramisten uit heel Europa) en in november reisden we naar Horn. Daar bezochten we het museum Terug in de tijd (thema: alledaagse gebruiksvoorwerpen). Allebei kleine Limburgse musea die de moeite van het bezoeken zeker waard zijn.

Swalmen, 27 januari 2008
Gerard Jonkman, secretaris MHVS

Sjra Vintcent

Als Henri Smeets, de voorzitter van de Heemkundevereniging Maas- en Swalmdal, het woord voert voor de vereniging, dan gaan de leden er eens echt voor zitten. Hij doet dit altijd op een voortreffelijke, kundige manier en zijn toespraken zijn dan doorspekt met humor. Zo ook weer tijdens de presentatie van het 25e jaarboek (2005), ditmaal in De Troubadour te Beesel. Tijdens zijn welkom kon hij, buiten veel leden, de drie burgemeesters uit het werkgebied begroeten, burgemeester Bruls uit Venlo (voor Belfeld), van Beers uit Roermond (voor Swalmen, Asselt en Boukoul), die burgemeester Oord uit Reuver-Beesel (Reuver en Beesel) mooi in hun midden zagen zitten. De voorzitter noemde hen zo net vóór Kerstmis dan ook 'de drie koningen op weg'. Volgens Smeets had dit 25e jaarboek door de jubileumviering in 2005 en een extra prachtig jubileumboek enige vertraging ondervonden, maar was er bijna zeker van dat in 2008 maar liefst twee jaarboeken zullen verschijnen, namelijk over 2006 en 2007.

Hij dankte de jaarboekredactie voor het vele werk en speciaal Frans Geerlings, die vanaf het begin van het verschijnen van de jaarboeken deel uitmaakt van deze redactie.

Ondanks dat er altijd wensen zullen blijven, die hij ook kenbaar maakte, was Henri Smeets de drie gemeentebesturen dankbaar voor de ondervonden medewerking op het gebied van heemkunde en zich speciaal tot burgemeester van Beers (Roermond) richtend: 'Wij hebben ervaren dat ook een fusie voordelen kan hebben'.

Ook was hij dankbaar voor de contacten met heemkundeverenigingen uit de regio, met name met de Milieu- en Heemkunde Vereniging Swalmen.

Eerste exemplaar

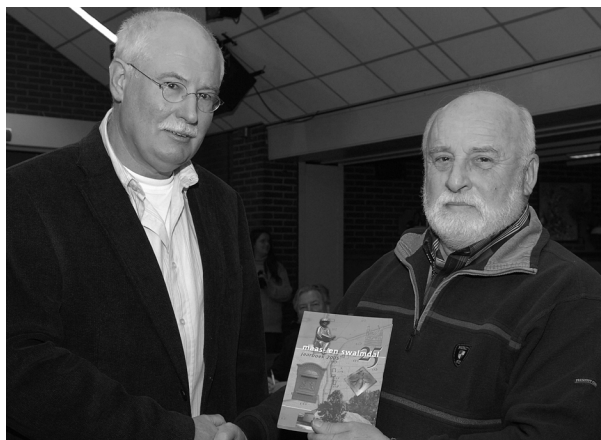
Het eerste exemplaar was tijdens de presentatie voor Reuvernaar Hans Peeters. Waarom? Dit werd door de voorzitter uitvoerig aangehaald.

Hans Peeters heeft zich al geruime tijd ingezet op het gebied van de genealogie, niet alleen voor het werkgebied van de vereniging Maas- en Swalmdal, maar ook voor veel andere plaatsen in Midden- en Noord-Limburg. Peeters zelf over deze hobby: "Genealogie of stamboomonderzoek

is als men wil, een hobby voor het leven: snuffelen in archieven, verzamelen en documenteren, weten waar je roots liggen, een stamboom maken. Als ik een naam zie of hoor, vraag ik mij altijd af hoe hij of zij aan die naam komt". Hij heeft voor een zeer uitgebreide genealogische documentatie gezorgd voor veel onderzoekers uit de provincie.

Vervolgens kregen de drie burgemeesters en de aanwezige leden het boek aangeboden. Weer een boek van 192 pagina's vol heemkundige wetenswaardigheden en verhalen, verrijkt met veel foto's. Tevens is er in opgenomen een register van de reeds verschenen verhalen in de jaarboeken 1 (1981) t/m 25 (2005).

Ook voor het tweede deel van de avond had het bestuur van Maas- en Swalmdal voor een interessant programma gezorgd.

Dialect

Herman Bors uit Reuver die in 2003 al de Veldeke-dialect-literatuurprijs had gewonnen, wist ook op 18 november j.l. met een nieuwe inzending beslag te leggen op deze Veldeke-prijs. Nu met zijn in het dialect geschreven verhaal 'Lazarus in 't glaas', een zeer aangrijpend verhaal over een ongeluk in een steenkolenmijn. De heemkundevereniging had hem uitgenodigd om dit verhaal voor te dragen en toen kon men zogenaamd een speld in de zaal horen vallen. Een heel ander verhaal dan de titel deed vermoeden. Wat een woordkeuze in het dialect en de wijze van vertellen!

Tot slot van de avond toonde Loe Giesen via een diavoorstelling met uitleg oude plekjes en gebouwen uit het werkgebied.

BIJ EEN NIEUW BLAD HOORT EEN FEESTELIJKE AANBIEDING.....

Bestuur Heemkundevereniging Maas- en Swalmdal

Nu beide ledenvergaderingen ingestemd hebben met het voornemen van beide besturen om gezamenlijk één verenigingsblad uit te geven, is dit voor het bestuur van Maas- en Swalmdal een mooie gelegenheid, dit memorabele moment te accentueren met een bijzonder gebaar. Het nieuwe blad zorgt ervoor dat de leden van Maas- en Swalmdal, in tegenstelling tot voorheen, voortaan meer informatie uit de 'groen'sector' ontvangen en de leden van de MHVS krijgen daarentegen op cultuur-historisch gebied meer onder ogen.

Pure winst dus! Ons gebaar heeft dan ook betrekking op het gebied van cultuurhistorie.

Maas- en Swalmdal heeft in november haar 25e jaarboek gepresenteerd met daarin als extraatje een uitgebreid overzicht wat er in 25 jaar allemaal in die reeks is gepubliceerd.

Het overzicht biedt de mogelijkheid om snel te zoeken op kerkdorp, onderwerp en auteur.

Kortom, wat wil je nog meer.

Nieuwe leden vragen geregeld of er nog oude jaarboeken voor de verkoop beschikbaar zijn.

De een wil een jaarboek hebben, omdat daarin een publicatie staat die voor hem/haar bijzonder interessant is, een ander wil iemand met heemkundige interesse een jaarboek cadeau doen, en

weer een ander wil de serie gewoonweg compleet hebben.

Nu een samenwerking tussen beide verenigingen verder gestalte krijgt, bieden wij niet alleen onze eigen leden maar tevens alle leden van de Milieu- en Heemkundevereniging Swalmen de gelegenheid om oude jaarboeken tegen een gereduceerde prijs te verwerven.

Dit houdt in dat bij afname van 2 tot 5 jaarboeken 20% korting wordt gegeven en vanaf 5 boeken 25% op onderstaande prijzen. En iemand die de hele serie (behalve nr. 1 t/m 3) in één keer afneemt, betaalt 110 euro. De voorraad is beperkt en levering zolang de voorraad strekt.

Ook het laatste jaarboek (met het register) valt dus onder deze regeling. Bestelde boeken worden in ons werkgebied zonder meerkosten bij u thuis bezorgd.

Het jaarboek met register kan worden ingezien in de verenigingsruimte van beide heemkundeverenigingen of bij de plaatselijke boekhandel.

Voor verdere informatie en voor bestellingen kan contact worden opgenomen met Hennie Geurts-Willemsen, Nieuwstraat 2, 5954 CK Beesel, tel. 06-29271355, email: hennieenjan@home.nl

Prijzen: jrb. 4 t/m 10 - € 3,70, jrb. 11 t/m 20 - € 9,20, jrb. 20 t/m 24 - € 11,00, jrb. 25 - € 13,00

WESPENSPIN RUKT OP NAAR DE "KLEIN HEI" IN SWALMEN

Angelique Aelen-Giesen
IVN De Steilrand

Klimaatverandering in onze achtertuin

Langzamerhand is iedereen er wel van doordrongen dat ons klimaat wel degelijk aan het opwarmen is. Behalve een gevaar voor de stijgende zeespiegel voor een laaggelegen land als Nederland, heeft het ook zo zijn prettige bijkomstigheden. Zo komen er planten en dieren vanuit het zuiden naar ons land, die we voorheen alleen kenden van onze vakanties in zonniger oorden. Op een Belgische site vond ik de volgende amusante anecdote over de opmars der dieren : "Allez, nog efkes wachten en we krijgen hier olifanten en giraffen voor de deur. Dan zal het kot

te klein zijn !!!". Zo'n vaart zal het vast wel niet lopen.

Een van de dieren waarmee ik U kennis wil laten maken is de wespenspin, met haar zondagse naam *Argiope bruennichi* genaamd.

Sinds de tachtiger jaren van de vorige eeuw is dit exotische insect aan een opmars vanuit het Middellandse-Zeegebied bezig, en inmiddels heeft het al het noorden van het land bereikt.

Naast de hogere temperatuur profiteert deze spin echter ook van de ontwikkeling van diverse nieuwe natuurgebieden en een ander maai- en bermbeheer. Niet maaien is immers een voorwaarde om de winter door te komen, anders ver-

dwijnen de eicocons met het maaisel naar de compostfabriek.

Uiteraard kunnen ook wij haar gewoon ontmoeten tijdens een wandeling in onze Limburgse natuur, je moet er alleen oog voor krijgen, maar dat moet na het lezen van dit artikel geen probleem meer zijn. Geef je ogen maar eens goed de kost op de "Klein Hei" in Swalmen, het voormalig munitiedepot in Brügger, bij Ronckenstein of de nieuwe natuurontwikkelingsgebieden in het Meerlebroek.

Het vrouwtje heeft een lichaamslengte van 15 tot 17 millimeter, met een zilverachtig behaarde kop (cefalothorax) en een grillig geel-zwart gestreept achterlijf (abdomen) en forse dito geringde poten, waardoor ze in eerste instantie op een fors uitgevallen wesp lijkt en waaraan ze ook haar naam ontleent. Als je haar eenmaal hebt gezien, valt ze absoluut met geen enkele andere spinnenvrouw te vergelijken. Ze bouwt een zogenaamd wielweb dat lijkt op dat van onze gewone kruisspin, maar ze spint er een eigenaardige "draad van Arachne" doorheen. Het is een opvallende zijdeachtige, niet-klevende zigzagband van boven naar beneden, het zogenaamde stabilimentum, waarvan de functie niet helemaal duidelijk is. Wie op internet gaat zoeken, vindt allerlei hypothesen over de functie van deze fraaie "versiering".

Meestal bouwt ze haar web redelijk dicht bij de grond, vaak in heide maar ook op grassen en struikjes. Ze zit dan, net als andere kruisspinnen op haar kop in het centrum van het web, meestal op de zigzagband, waardoor ze voor passerende insecten minder opvalt, vooral als het web door aanraking of de wind heen en weer beweegt. Bij verstoring kunnen ze zich snel naar

beneden laten vallen doordat de draad aan de spintepels met het centrum van het web verbonden blijft. Doordat ze met de kop naar beneden hangen hoeven ze zich niet eerst om te draaien en kunnen ze zich, als het gevaar geweken is, meteen weer langs hun touwladdertje naar boven laten glijden als volleurde bergbeklimmers.

Jonge wespenspinvrouwtjes moeten de kunst van het weven nog leren, en spinnen hun zigzagband in het begin nog als een soort "kanten chrysant" overdwars door hun web, en tegen de tijd dat ze volwassen zijn (2 maanden!!!) weven ze een perfect web.

Dankzij haar uiterlijk wordt ze ook wel tijgerspin genoemd, en die naam doet ze ook wel eer aan, want ze kan prooien ter grootte van een forse libel vangen. Haar hoofdvoedsel bestaat echter uit sprinkhanen en andere gevleugelde insecten. Maar mevrouw is ook levengevaarlijk voor haar echtgenoot want ook die staat ongewild op haar menu. Meneer is veel kleiner dan mevrouw, ongeveer 5 millimeter en bruinachtig, en de kans om hem te zien is dan ook erg klein. Hij leeft sowieso veel korter dan mevrouw want zijn enige functie is, ocharm, het voortplanten van de soort door het doorgeven van zijn sperma. Meestal sneuvelt hij al binnen enkele dagen na zijn laatste vervelling, tenzij hij kans ziet om na de paring een sprintje te trekken en het vege spinnenlijf te redden. In de meeste gevallen vindt mevrouw haar man echter letterlijk om op te vreten, en geeft pa zijn genen daadwerkelijk door als voeding voor de eitjes. Recycling ten top!

De grootste kans om te overleven is, door te paren met een jong vrouwtje meteen na haar laatste vervelling, op het moment dat haar huid en paringsorgaan (epigyne) nog week en soepel zijn. Spinnemans moet door middel van signalen duidelijk maken dat hij geen prooi is, en doet dit door wat "tokkelen" op het web en trillen met zijn achterlijf. Net vervelde vrouwtjes zijn nog niet zo agressief maar als ze eenmaal hebben gepaard is de kans op een tweede paring niet geheel zonder risico. Mannetjes die hun geluk daarna nog eens willen beproeven, moeten hun durf vaak met de dood bekopen, of missen op zijn minst een deel of zelfs hele poten. Die kunnen dankzij de cursus zelfverdediging van mevrouw niet meer tot 8 tellen..... Niets

nieuws onder de zon natuurlijk!

De paring vindt meestal plaats in juli of augustus, omdat de spinnen dan volwassen zijn en er voldoende voedselaanbod is. Het zijn ook de beste maanden om ze te observeren. Met een beetje geluk zie je dan een web met een vrouwtje in het midden en enkele mannetjes aan de rand van het web, in afwachting van hun kortstondige geluk....

Een maand na de paring zet het vrouwtje haar eitjes af, en haar hoogzwangere lijf is dan flink opvallend opgezwollen. Ze spint vervolgens een ronde gekraagde eicoon ter grootte van ca. 2 centimeter, die nog het meest lijkt op de

gestreepte zaaddoos van een papaver, maar dan zacht papierachtig en een beetje transparant en toch heel erg sterk. Deze cocon spint ze vast tussen de planten en bevat wel 300 tot 400 eitjes. Een maand na het leggen komen de jonge spinnetjes uit het ei, maar ze overwinteren lekker knus samen in de beschutte cocon en komen pas in mei of juni tevoorschijn. Het mag duidelijk zijn waarom niet maaien een belangrijke voorwaarde is voor het overleven van het nageslacht, anders is pa helemaal voor niets gesneuveld! Veel hangt ook af van de temperatuur in de winter, maar door de toenemend zachte winters overleven steeds meer "spiderlings" en is de kans op verspreiding van de soort steeds groter. De jonge spinnetjes vervellen al na één dag en verspreiden zich daarna door het zogenaamde "ballooning". Ze gaan met hun achterste omhoog op een grasspriet of takje zitten en beginnen met het spinnen van een lange draad waarmee ze "hengelen" naar de wind. Zodra de wind door de luchtdruk vat krijgt op de draad laten ze zich

door de opstijgende lucht op de wind meevoeren, waardoor ze afhankelijk van snelheid en richting grote afstanden kunnen afleggen. Overigens zien alle jonge spinnetjes er hetzelfde uit qua kleur en grootte, alleen zijn de mannetjes te herkennen aan de grotere (pedi)palpen, de tastpoten die als een soort bokshandschoenen aan de voorkant van de kop zitten.

Je kunt eigenlijk wel zeggen dat het leven van een spinnenjong vliegensvlug begint. Ook andere spinnensoorten gebruiken deze methode overigens om vanuit hun territorium uit te waaiëren over het land, maar de meeste andere soorten doen dit in het najaar, vandaar dat je dan ook zo lekker met je gezicht tegen een plakkerige spindraad aan kunt lopen. Mamma wespspin sterft in de loop van de winter maar de eicocons, ook wel tabakszakken genoemd, kunnen we de hele winter waarnemen. Daarin wachten de honderden jongen op de nieuwe lente, om ons in de zomer weer van een fraaie nieuwe generatie prachtige wespspinnen te laten genieten.

Op zondag 25 mei houdt I.V.N. "De Steilrand" een fietstocht langs zogenaamde "natuurkroegen", waarin we de wespspin voor onze regio centraal stellen als klimaatgerelateerde nieuwkomer. We nodigen U als lezer natuurlijk van harte uit om deel te nemen aan deze fietstocht, die in de media nader zal worden aangekondigd. De jonge spinnetjes wachten intussen samen met U op de naderende lente.

HERDRUK ZJWAAMS WAORDEBOOK

Eindelijk is het zo ver, de herdruk van 't Zjwaams Waordebook komt er aan!! Deze is gepland voor na de zomervakantie. De redactie krijgt zo de mogelijkheid bij elkaar te komen om aanvullingen en wijzigingen door te spreken. Deze moeten dan nog in het boek verwerkt worden.

Hebt U bij de eerste druk achter het net gevist, dan is er nu een tweede kans! Op www.mhvs.nl vindt U bij "winkel" de mogelijkheid het intekenformulier te downloaden. Of geef uw gegevens door via info@mhvs.nl of aan een van de bestuursleden, telefoonnummers staan voorin dit blad.

Attentie: hebt U vorig jaar al ingetekend op de herdruk, dan hoeft U dit nu niet opnieuw te doen!!

DE MENING VAN... (8)

Henri Smeets

Asselt; bron van ergernis...

Wat krijgen we nou, zult u wellicht denken. Asselt een bron van ergernis?

Wat mij betreft is het antwoord uiteraard ontken-
nend maar anderzijds een volmondig: Ja!

Ik sta hiermee niet alleen want ook mijn fiets
deelt 'tandwielknarsend' deze mening.

Aha, denkt u wellicht, zijn bron van ergernis
heeft betrekking op de verkeersremmers, de 12
bulten, die binnen de bebouwde kom van Asselt,
mens en voertuig op de pijnbank leggen, als de
toegestane snelheid niet in acht wordt genomen.
Om maar meteen een eind te maken aan allerlei
speculaties; de ergernis heeft betrekking op de
schrijfwijze in dialect van de plaatsnaam zoals
die voorkomt op de plaatsnaamborden aan het
begin en eind van Asselt. Van oudsher wordt dit
dorpje door de eigen bevolking in dialect 'Assel'
genoemd. De plaatsnaamborden tonen echter als
schrijfwijze Assel met 't'; Asselt dus. En als je
maar vaak genoeg door Asselt fietst of met de
auto rijdt, en je al die keren twee keer die foute
schrijfwijze ziet, dan gaat er zelfs bij mij op de
lange duur iets knagen.

Ik fiets vaak door Asselt en dus werd het steeds
dwingend om een antwoord te krijgen op de
vraag: Wie heeft dit besloten en op grond waar-
van.

De koe werd bij de horens gevat - om de beeld-
spraak bij het landelijk gebied te houden - en na
een kort onderzoekje kon het volgende worden
gereconstrueerd.

In januari 2007 is door het college van de
Gemeente Roermond besloten de bebouwde kom
borden van de voormalige Gemeente Swalmen te
vervangen door borden waarop de melding
"Gemeente Roermond" is toegevoegd. Conform
het bestaande beleid in zowel Roermond als
Swalmen is besloten de plaatsnaamaanduiding
zowel in het Nederlands als in de Limburgse
streektaal te vermelden. Voorafgaand aan het
besluit is onderzoek gedaan naar de juiste
Limburgse schrijfwijze van onder meer de kern
Asselt.

Volgens de "Lies van Limburgse Plaats- en
gemeentenamen in 't Limburgs", opgesteld door

Veldeke in 2002, is 'Assel' de juiste Limburgse
schrijfwijze van Asselt. In " 't Zjwaams Waorde-
book" wordt echter 'Asselt' als correcte Limburgse
schrijfwijze gehanteerd. Gezien de tegenstrijdige
adviezen is deze kwestie voorgelegd aan de heer
Ton van de Wijngaard, streektaalfunctionaris van
het Bureau Streektaal Nederlands-Limburg. Deze
verklaart aan de Gemeente Roermond dat op
grond van een dialectenenquête uit 1947, in de
lijst van plaatsnamen van Veldeke-Limburg, voor
de plaatsnaam van Asselt, in dialect de vorm
Assel is vermeld. Van de Wijngaard geeft aan dat
in het Zjwaams Waordebook inderdaad een ande-
re schrijfwijze wordt gehanteerd en weet niet
precies wat daar de reden van is. Bij de plaats-
naam Asselt kan hij zich voorstellen, dat men in
de afgelopen 60 jaar de eind-t in die plaatsnaam
is gaan uitspreken, misschien ook onder invloed
van analoge vormen als het Belgische Hasselt.
Zijn conclusie is dat de vorm Asselt in het huidi-
ge dialect niet onwaarschijnlijk is, en hij zou
zich kunnen voorstellen dat de gemeente
Roermond deze schrijfwijze ook op de borden
opneemt. Dit advies is door het college in
Roermond overgenomen.

Het advies van Van de Wijngaard vind ik opmer-
kelijk. Ofschoon de lijst van Limburgse plaatsna-
men de naam Assel voorschrijft, adviseert hij
Asselt. En dat op grond van een vaag gevoel (hij
kan zich voorstellen dat...). Een professionele
onderbouwing ontbreekt. Had hij met onze
heemkundevereniging contact opgenomen dan
hadden we hem de namen kunnen geven van
inwoners uit Asselt, die nog steeds het woord
Assel gebruiken. En daarmee zitten we meteen
bij de kern, bij het uitgangspunt van de spelling-
regels voor plaatsnamen in dialect van Veldeke.
Immers, in de verantwoording van de keuze van
plaatsnamen in streektaal-variant, staat dat
soms naast een oude plaatsnaam een jongere
variant gangbaar is. Wanneer de jongere geheel
hetzelfde is als de officiële Nederlandse naam, is
ten behoeve van de lijst gekozen voor de oudere
vorm. Op grond hiervan mag duidelijk zijn dat
volgens de richtlijnen van Veldeke de naam Assel
gebruikt had dienen te worden op de plaats-

naamborden van Asselt.

De oude Asseltenaren gebruiken nog steeds de naam Assel. En dat is het enige criterium. Van oorsprong niet-Asseltenaren die nu in Asselt wonen en mensen van buiten Asselt (zoals de Zjwamer) gebruiken vrijwel uitsluitend de naam Asselt. Dit legt bij vaststelling van de dialectnaam geen enkel gewicht in de schaal.

Ik ga ervan uit dat het oude dialect van Asselt sterke gelijkenis zal hebben gehad met het Swalmer dialect. Maar er zullen ook geheel eigen woorden zijn geweest, kenmerkend voor Asselt. En Assel is een van de authentieke woorden uit dat dialect, daar ben ik van overtuigd. Assel, een benaming in dialect sedert onheuglijke tijden. Het is een van de weinige authentieke woorden die overgebleven zijn van het oude Asseltse dialect. Wonderbaarlijk dat dit woord, gebruikt in zo'n kleine gemeenschap, tot in onze moderne, zeer snel veranderende tijd, stand heeft weten te houden en nog steeds deel uitmaakt van levend taalgebruik.

Permanente visuele handhaving op een plaatsnaambord van de zogenaamde dialectnaam Asselt (met t dus), zal mijns inziens tot gevolg hebben dat binnen afzienbare tijd weer een stukje eigenheid uit onze mooie omgeving is verloren.

Maas- en Swalmdal zet zich in voor behoud, herstel en bescherming van die cultuurhistorische

waarden die eigen zijn aan ons heem. Naar mijn mening dient de naam Assel op de plaatsnaamborden behouden te blijven, dient de huidige, foutieve schrijfwijze op juiste wijze hersteld te worden en behouden we daardoor een van die vele, cultuur-historische elementen die zo kenmerkend zijn voor ons mooie Maas- en Swalmdal.

KRONIEK VAN SWALMEN, oktober, november en december 2007

Els Janssen-van Avesaath

Riky Simons-Julicher

Oktober

1. Per 1 januari 2008 zullen de bibliotheken van Swalmen, Roermond en Roerdalen fuseren tot een grote basisbibliotheek, daarmee een landelijk voorschrift volgend. Vooruitlopend op de fusie wordt vanaf vandaag in alle betreffende bibliotheken hetzelfde systeem gehanteerd.

4. Broekhin-Jenaplan Swalmen is geregeld in het nieuws. Zo wordt er vandaag opnieuw een Ramadan-viering gehouden, waar ook niet-moslims aan meedoen en hebben leerlingen van 'Techniek Breed' afgelopen week hun zelfgebouwde kajaks met succes te water gelaten.

4. Bridgeclub Nepomuk Swalmen bestaat 25 jaar. Tijdens het jubileumfeest wordt aan bestuurslid

Marij Gorris door de Nederlandse Bridgebond 'De Kei' uitgereikt voor haar verdiensten voor de vereniging.

5. Met onbegrip neemt de bevolking kennis van het feit dat de voor december geplande opening van de A73 vier à vijf maanden wordt uitgesteld vanwege problemen met de beveiliging van de tunnels bij Swalmen en Roermond. Ruim 6000 inwoners van Roermond en Swalmen zetten hun handtekening tegen de vertraging ten behoeve van een spoeddebat in de Tweede Kamer.

6. Tijdens de Oktoberfeesten in Boukoul presenteert de Limburgse groep de Schintaler in de feesttent aan de Graaf Wolff Metternichlaan haar cd "9".

10. Bij het 100 m lange en 40 m brede ecoduct over de A73 ter hoogte van Waterloo wordt een informatiebord onthuld. Er zijn inmiddels reeën, dassen, hazen, konijnen en ook het eerste wilde zwijn gesignaleerd.

14. Deze maand is het 50 jaar geleden dat Lei en Annie Schreurs hun bakkersbedrijf aan Rijksweg Noord begonnen. Inmiddels hebben zoon Leo en dochter Miriam de leiding. Tragisch is het dat Annie in deze feestperiode -met allerlei extra's voor de klanten- komt te overlijden.

20. In het atrium van het voormalige gemeentehuis vindt de opening plaats van een nieuwe expositie in het kader van Swalmen uit de Kunst. Er wordt geëxposeerd door Rinette Doemges-Janissen met gemengde technieken en keramiek; Gerry Muller van der Veer met abstract schilderwerk en Frank Driessen met houtsculpturen.

21. Gemengd koor A Cappella viert het 25-jarig bestaan met een uitvoering van 'Die Krönungsmesse' in de St. Lambertuskerk en een receptie in café-zaal 't Klumpke.

Het koor telt 60 leden; er zijn maar liefst 20 jubilarissen, die lid zijn vanaf de oprichting.

26,27 en 28. Trommel- en Fluiterkorps Heide viert het 60-jarig bestaan met tal van activiteiten, waaronder een groots jubileumconcert in BC

Broekhin en een receptie in café Sjtienne Nelke. Voorzitter Wim Leijendekkers (66) en dirigent Gerrit Janssen (60) worden benoemd tot lid in de Orde van Oranje-Nassau.

27. Nacht van de nacht. 20 mensen wandelen om 21.30 uur mee met de voor deze nacht georganiseerde wandeling door het Groenewoud en over de Hout om aan den lijve te ervaren hoe licht het 's nachts nog is.

31. In de A73-tunnel bij Swalmen wordt door diverse hulpdiensten een rampenroefening gehouden. Hulpverleners en lotusslachtoffers hebben oordopjes en een helm nodig vanwege het oorverdovend geluid in de tunnel.

31. De A73 blijft de gemoederen bezighouden: de regio kiest nu voor gedeeltelijke openstelling van de tunnels begin februari 2008, één rijstrook en een maximumsnelheid van 70 km per uur. De eerste file op deze weg is overigens al een feit: in het kader van een reclamespot waren zo'n vijftig busjes van diverse bedrijven opgetrommeld om aan te tonen dat fileleed voorkomen kan worden als je voor allerlei klussen mannetjes uit de buurt laat komen...

November

7. Wandelaars en fietsers kunnen vanaf komend voorjaar gebruik maken van zeven zogenaamde trekkershutten bij café De Bos. Hierin wordt alleen gelegenheid geboden om te overnachten.

11. Het nieuwe carnavalseizoen is weer begonnen. Een nieuw motto: Veur kómme d'r waal oet; een nieuwe mulder: Edwin Ransz; een nieuw boerenbruidspaar: Ans Pansters en Charel Peeters.

16. De Swalmense buurt Middelhoven/Wieler zal nu eindelijk een nieuwe waterleidingbuis krijgen. Vorige week was er wederom een leidingbreuk. WML heeft mede door politieke druk besloten nog dit jaar te beginnen met het vervangen van driehonderd meter buis.

16. B en W van Roermond protesteren bij busvervoerder Veolia tegen het feit dat inwoners van Swalmen geen gebruik kunnen maken van het stadsretourtje voor € 2,50 en die van Asenray en Herten wel, terwijl de afstand tot het centrum even groot is.

17. Leo en Mia Bongaarts van de Kon. Emmastraat 2 zijn 50 jaar getrouwd.

17. De jaarlijkse liedjesavond van de Hopsjokkers wordt gewonnen door de Feesbeeste Lieke van Brien en Jolanda Eggels met hun liedje 'De Vastelaovesjump'.

17. Hans Cremers (72) uit Swalmen is benoemd tot ereburger van Roermond vanwege zijn jarenlange verdiensten voor de stad op maatschappelijk en cultureel vlak.

18. Sinterklaas arriveert op het Swalmer station met een spiksplinternieuwe Veolia-trein.

17. Tijdens het Caeciliafeest van harmonie Amicitia Boukoul wordt Jeu van Buggenum gehuldigd voor zijn 40-jarig jubileum als vaandeldrager bij deze harmonie.

Datzelfde overkomt de dames Truus Delissen en Anna Janssen bij kerkelijk zangkoor St. Caecilia, waarvan beiden 40 jaar lid zijn.

24. Harmonie St. Caecilia Swalmen heeft een 50-jarige jubilaris: René Janssen. Geert Julicher is benoemd tot nieuwe voorzitter.

En Swalmens Liedertafel heeft twee 50-jarige jubilarissen: Wim Perriëns en Wiel Meuffels; voorts is Felix Ramakers 40 jaar lid.

24. Voor Marco Janssen uit Swalmen wordt in Beesel een receptie gehouden omdat hij op 9 september j.l. met zijn hond Rudy in Den Bosch Nederlands kampioen Politiehond 2 werd. Marco is lid van Politie Honden Vereniging 'Hulp in Nood' te Swalmen.

30. Zate hermenie Nepomik, ontstaan uit Dieke Mik en NEP viert in De Mert haar 33-jarig bestaan.

December

8. Het voorstel voor het nieuwe gemeentewapen van Roermond wordt bekend. Swalmen komt er maar zeer bekaaid vanaf, omdat in het nieuwe ontwerp alleen de Gelderse leeuw, die overigens ook al in het oude Roermondse wapen voorkwam, overgebleven is.

8. Onder de naam 'Kumi Night' vindt in zaal De Mert een benefietconcert plaats met optredens van drie bands met Swalmer wortels: Off Steam, JB's Blues Crew en de Hiccups. De opbrengst, € 3.000,-, gaat naar het door de Swalmense verloskundige Steffie Mooren geadopteerde Kumi Hospital.

19. De gemeenteraad gaat akkoord met een bedrag van € 5,7 miljoen voor het nieuw te bouwen multifunctioneel wijkcentrum, een zogenaamde brede maatschappelijke voorziening, op de plek van de huidige basisschool Heide, de kerk en gemeenschapshuis de Robijn.

20. In Beesel wordt het 25e jaarboek gepresenteerd van de HVMS, het jaarboek met artikelen over Asselt, Boukoul, Swalmen, Beesel, Reuver, Offenbeek en Belfeld.

26. De traditionele kerstwandeling met Glühwein en warme chocomel onderweg leidt de meer dan 100 deelnemers dit jaar vanaf café De Bos grenzenloos door de Swalmer en Duitse bossen.

28. Algemeen directeur Henk van Houtum van Van Houtum Papier ontvangt de Arbo Wisseltrofee, omdat dit Swalmer bedrijf van alle 21 papier- en kartonfabrieken in Nederland het beste presteert op het gebied van veiligheid en ziekteverzuim.

EEN GEUR UIT HET VERLEDEN

Piet van Buggenum

Onderstaand verhaal is gebaseerd op een ware gebeurtenis in de Tweede Wereldoorlog. Ik weet niet meer of het helemaal mijn eigen directe herinneringen uit die tijd zijn, of dat ze ook gedeeltelijk stammen uit de verhalen die ik na de oorlog hoorde.

Bep was de dochter van onze overburen. Tante Fien en oom Teun waren mijn ouders. Het verhaal heb ik geschreven vanuit het perspectief van Bep. Ik denk dat zij deze gebeurtenis zó ongeveer beleefd moet hebben.

Ik was achttien jaar en enig kind in ons gezin. Mijn moeder was ziekelijk, waardoor het huishoudelijke werk al vroeg op mijn schouders rustte. In de moeilijke tijd waarin we toen leefden, was dat geen gemakkelijke opgave.

De tweede wereldoorlog liep ten einde. Het was de laatste winter voor de bevrijding, een strenge winter. Op de enkele ruiten, die het oorlogsgegeweld nog overleefd hadden, glinsterden de ijsbloemen in de stralen van een late winterzon.

De bevrijder was heel dichtbij. De mensen aan de overkant van de Maas, geen drie kilometer bij ons vandaan, leefden al in vrijheid. Aan onze kant kreunden we nog onder het juk van de Duitsers, die wilden een verloren strijd niet opgeven.

Dag en nacht woonden we onder de grond, om ons te beschermen tegen granaatvuur. Deze projectielen daalden op ons neer, als tienvoudig antwoord op de beschietingen van de Duitsers. Wonen en slapen deden we al maanden in de kelder. Bij iedere granaatinslag in de omgeving, kropen we in elkaar van angst. Eten, drinken, kleding en brandstof waren al lange tijd uiterst schaars. Gelukkig was er nog een kleine voorraad kolen voor het keukenfornuis. Hier moesten we echter zuinig mee omgaan, we wisten niet hoe lang deze toestand nog aanhield. We hielden ons warm met dikke oude jassen en omgeslagen dekens, 's morgens bleven we zolang mogelijk in bed liggen. Alleen voor de meest noodzakelijke behoeften en werkzaamheden waagden we ons buiten de kelder, met gevaar voor eigen leven. Onder deze omstandigheden viel me mijn verantwoordelijkheid, als jong meisje van achttien jaar, natuurlijk extra zwaar. Soms voelde ik me dan ook heel eenzaam en wenste me broers en zussen, met wie ik mijn angsten kon delen.

Al enkele weken had ik uitgesteld om de was te doen, maar nu moest het toch gebeuren, de lin-

nenkast was helemaal leeg. Wassen op een zinken wasbord in een houten waskuip, met groene zeep van slechte kwaliteit, was zwaar werk. De kuip stond naast de kelderdeur, zodat ik bij het minste of geringste gevaar de kelder in kon duiken. Bij het afdalen sloeg ik de meeste traptreden over.

Ondanks mijn eigen zorgen, was ik ook bezorgd over onze buurtgenoten. Bij iedere granaatinslag slaakte ik de zucht: "Als er maar niemand in de buurt gewond is geraakt." Ik moest er niet aan denken, al die grote gezinnen met die kleine kinderen, onder deze erbarmelijke omstandigheden. Af en toe hield ik het niet meer uit, met gevaar voor eigen leven rende ik dan naar de overburen. Dan zocht ik een aanleiding om mijn ouders ervan te overtuigen dat ik nodig even naar de overkant moest. Zo ook op die bewuste dag in december 1944.

Bij het ophangen van het wasgoed, kwam ik tot de ontdekking dat ik te weinig wasknijpers had. Ik sprak mezelf moed in, hulde me in een warme omslagdoek, zette een muts op en stormde de weg over. Gelukkig was de achterdeur bij de burenen niet op slot en viel ik letterlijk met de deur in huis.

Tante Fien stond bij het fornuis, draaide zich verschrikt om en riep:

"Oh Bep! Ben jij het! Ik sta te trillen op mijn benen, maar ben blij je weer te zien. Heb je jezelf geen zeer gedaan?"

Ik stond even uit te hijgen voordat ik een woord kon uitbrengen: "Sorry, tante Fien, dat was niet mijn bedoeling, maar u begrijpt, het gevaar...., nee..nee, ik heb me niet bezeerd".

"Bep, ik heb er alle begrip voor en bewonder je moed dat je het nog durft".

We praatten even over de alledaagse problemen die ons dag en nacht bezighielden en informeerden naar elkaars gezondheid, daarna vervolgde

Tante Fien: "Zo meisje, waar kan ik je mee van dienst zijn?"

"Ik had vandaag toch zo'n grote was, nu kom ik een aantal wasknijpers te kort."

"Geen probleem, geef dat mandje maar hier dan ga ik er wat halen, hoeveel ongeveer?"

"Vijftig stuks is wel voldoende, dan loop ik intussen even naar de kelder."

De kinderen waren blij me weer te zien. Ik moest altijd verhalen vertellen. Daarna kwamen hun eigen verhalen los, over muizen en ratten die 's nachts over de dekens liepen en over het konijn dat vader in de tuin had gevangen. Oh... wat hadden ze daar van gesmuld, een echt feestmaal was het geweest. Ze vonden het iedere keer weer jammer als ik weg moest. Ik kon echter niet te lang blijven, anders waren mijn ouders weer ongerust.

Tante Fien had de knijpers al klaarstaan. Toen ik de keukendeur open maakte om te vertrekken, riep ze me terug. "Bep, wacht even dan geef ik je nog een weckglas kersen mee!" Ik deed de deur dicht en... op datzelfde moment hoorden we het ons bekende fluitende geluid van een naderende granaat. We lieten ons gelijktijdig op de grond vallen. Een oorverdovende knal deed het huis trillen op zijn fundamenteën. Glas rinkelde, stukken kalk vielen van het plafond en daarna werd het akelig stil. We bleven nog enige minuten als verdoofd liggen en krabbelden daarna langzaam overeind. De wasknijpers lagen verspreid over de vloer.

Oom Teun kwam met knikkende knieën uit de schuur en stamelde: "Da.. dat was verrekte dichtbij." Ik verzamelde de wasknijpers en toen we niets meer hoorden, besloot ik toch maar zo snel mogelijk naar huis te gaan. Nauwelijks buiten de deur bleef ik als aan de grond genageld staan.

Geboortehuis van Piet van Buggenum aan de Beeselseweg 4 in de jaren '30. De man op de foto is een oom van de schrijver.

Mijn hele leven flitste in enkele seconden aan mij voorbij, daarna riep ik: "Tante Fien, oom Teun kom vlug kijken!!". Samen starden we vol ontzetting naar het diepe gat, vlak langs de gevel, waar het projectiel was neergekomen. De rondvliegende scherven hadden grote stukken steen uit de muur geslagen.

Zwijgend stonden we naast elkaar met alle drie waarschijnlijk dezelfde gedachte. Ik hoor nu tante Fien nog zeggen: "Bep, als ik je niet had teruggeroepen, had je waarschijnlijk niet meer geleefd. We mogen de Heer wel danken voor de goede engelbewaarder." Dat waren zo ongeveer ook mijn gedachten.

Als ik hier nu weer aan terugdenk, verbeeld ik mij dat ik de geur van wegtrekkende kruitdampen nog steeds ruik. Thuis heb ik nooit verteld, van hoe dichtbij ik de dood in de ogen heb gekeken.

'ÓM ÓS HAER' - Riky en Hans Simons

"Gedichten die prikkelen tot nadenken, beschouwend een monument(je) of 'sjoon plekske' bekijken, emoties weergeven", schrijft MHVS-voorzitter Toine Wuts in zijn voorwoord. Riky houdt ervan te spelen met Zjwaamse wäörd; de mogelijkheden daarvan te ontdekken. Het belooft een bijzonder fraaie uitgave te worden dankzij de prachtige foto's en fotocollages die haar echtgenoot Hans erbij maakte.

Het volledig in kleur uitgevoerde boek gaat bij de presentatie € 19,50 kosten. Voor de leden van beide verenigingen geldt tot de verschijningsdatum een ledenprijs van € 15,00 excl. eventuele portokosten. Wilt u

zeker zijn van een exemplaar dan even een mailtje naar info@mhvs.nl, of een telefoontje naar 0475-508101 of 0475-504687.

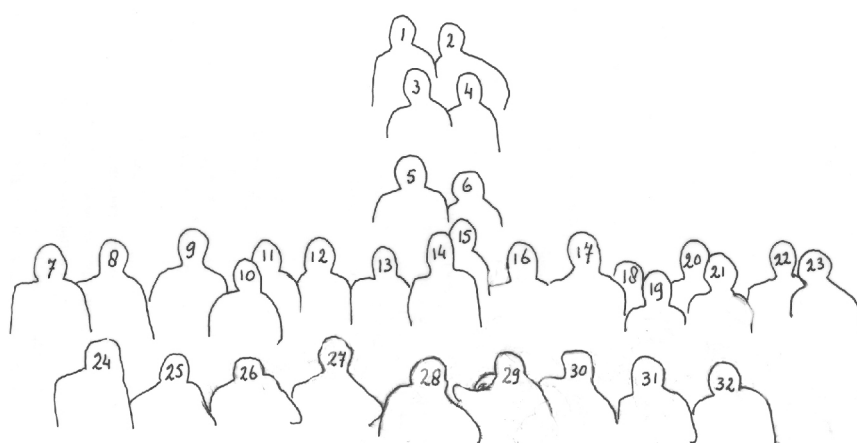

De foto van 9 april 1921 in de vorige zeumer/periodiek blijkt te oud te zijn; er zijn geen namen van daarop voorkomende personen die achterhaald konden worden.

De nieuwe foto dateert uit de jaren '60 en is gemaakt tijdens een bedrijfsuitstapje van de firma Coorens te Swalmen naar Schiphol. Wie (her)kent de mensen op deze foto en kan ons vertellen wanneer of bij welke gelegenheid dit uitstapje plaatsvond. Wellicht krijgen we nog wat smeugige details te horen.

Voor uw reactie kunt u terecht bij de redactieleden. De namen vindt u aan de binnenkant van de kaft.

VAN HOT NAO HAAR DOOR 'T WAORDEBOOK (8)

Harie van Buggenum

Een rubriek vol speelsigheden, serieuze zaken, knipoogjes naar het verleden, kortom over van alles wat volgens Waordebookredaksielid Harie van Buggenum niet of niet volledig aan bod is gekomen. Natuurlijk in 't Zjwaams.

Mit ein kóffiemeule waert kóffie gemale mer mit ein **wanmeule** waert gaar nieks gemale. Det is namelijk ein meule óm te wanne en dao kries se den gedorse vröchte mit sjoon. Ouch mit eine miens waert waal èns gewand mer dao kries se gaar nieks mit sjoon.

Ouch maelmeule is eine misleijende naam en eigelik ónzin want dao waert gei mael mit gemale. Mael is al gemale en wens se det opnuuj door ein meule zóls drejje, den blief 't aevegood mael.

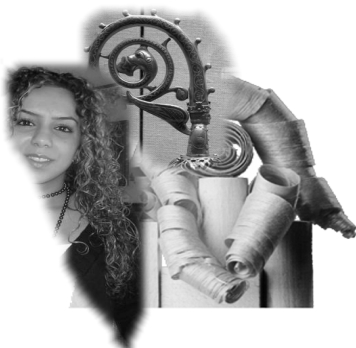
Emes dae sjtamelt zaet dök ein wäördje of ein lèttergreep ei paar keer achterein. Noe is 't ouch meugelik óm 't wäördje **'det'** drie keer achterein in ein zin te zitte, gebeurbeeld: Ich gluif neet det det det gezag haet. Dit vèlt neet ónger sjtamele.

Ein petries waert ouch **veldjhoon** genump. Wie die oppe werreld gezat waere is ei raodsel want van veldjhaander haet nag nootj eine geheurd. Biej keboutermenkes is 't óm-

gekeerde 't geval, dao óntbraeke de vrouluuj.

Óm de beteikenis van ei woord te verangere is dök neet vööl neudig. Zo is **król** en król neet 'tzelfde. Dit zóls se op 't eerste gezich neet zègke. Wen get opgeróld waert kries se ein ról. Biej touw en gare is det anges, den waert det eine ból. Waert haor opgeróld den waert det gèn ról mer ein król. De o waert den oetgesjpraake mit valtoon. Is det ein oetgezakde król den hèt det opèns piepelok. Wen ge-

De eine król is de angere neet.

perbeerd waert óm sierlik te sjrieve waert hiej en dao eine król aan ein lètter gemaak. Deze król is mit sjleiptoon. Zónne zelfde król kump ouch veur aan siersjmeejwerk. Waert iezer of hout gesjaaf den zuus se dao de ein król nao de anger vanaaf kómme. Zón król haet den weer valtoon. Królle mit valtoon zin onnag vrouwelik. Hóbbe ze sjleiptoon den zin ze weer mannelik.

Innumme kóns se ein pil of ei drenkske oette appeteek. Det sjient te helpe wen se krank bös. Angere drank kóns se ouch innumme. Allein wen d'r alkohol in zit waert det innumme genump. Helpe duit det allein efkes taenge de dórs. Doe kóns d'r waal krank van waere. Ein pil baat dao neet aan. Van eine dae zich aan zónne drank duchtig begaadj waert gezag det dae good van innumme is en det guldj ouch veur emes dae zich altied de tejjer opgehuip vól sjöp. Es ein gezelsjap riejaal aant drinke is den zin die good aant innumme. Det wilt aevel neet zègke det det ein innummend gezelsjap is. Die kónne oppe doer bès vervaelend waere.

Kösse is mienselik. Beeste zuus se det neet doon. Kuuj die wille zich óngerein nag waal èns aafleke mer de meiste kere lekke die zichzelf en det kóns se gei kösse numme. Miense kösse zich min of meer geregeld wen ze meine det dao ein raeje veur is. Wen manseluuj det óngerein doon waert det raar gevónje. Vrouluuj óngerein sjient normaler te zin; die doon det geweunlik örges naeve de ore aaf, rechtsjtrees de lóch in. Vööl beteikenis haet det den neet, det is meer ein geweunde. Jónge en maedjes doon det óngerein gaer wen ze nag jónk zin. De eerste keer kan zovööl indrök make det ze det häör heel laeve neet meer vergaete. Die wete nag neet det dao oppe doer 't nuuj vanaaf geit; det zóls se ouch inflasie kónne numme. Get is d'r in eder geval fout aan; 't is gei richtig plat. Vreuger hoot det ei muulke gaeve. Det heurs se aevel nemes meer zègke.

DE HOEFSTAL VAN SMID JULICHER

Al Reynen

Langs de Rijksweg in Swalmen waar nu notaris-kantoor Van Lier-Posthumus is gevestigd, lag vroeger de smidse van Handrie Julicher. Rond 1995 is dit pand gesloopt door de woningbouwvereniging. Directeur Stevens gaf Henri Smeets toestemming spullen die voor de heemkundevereniging van belang waren er uit te halen. Henri heeft toen de hoefstal of 'noodstal' er compleet uitgehaald waarbij hem opviel dat enkele balken tamelijk licht waren. Dit was populierenhout waarin ook nog de nodige houtwormen gehuisvest waren. De rest was eikenhout. De balken en het andere spul hebben ongeveer tien jaar op de zolder gelegen van Den Roover waar het depot van de heemkundevereniging was. Na de verhuizing naar het Willem Limburghuis was er geen plek voor. Als kleinzoon en schoonzoon van hoefsmeden heeft dergelijk spul altijd mijn belangstelling gehad. Nadat ik lid van de heemkundevereniging was geworden, zei ik eens tegen Wiel Luys: "Zou het niet iets zijn om dat ding in bruikleen mee te nemen, te restaureren en onder een dak op te stellen?" Hiermee was men het spoedig eens en zodoende hebben zoon Tom en ik de zaak opgehaald. Eerst werd geïnformeerd hoe we de 'inwoning' kwijt konden raken. Ron Janssen van de Doe-het-zelfzaak in Offenbeek gaf me de raad het hout te behandelen met een wormenverdelgingsmiddel en de balken daarna goed in plastic in te pakken "dan hebben de beestjes tijd om dood te gaan". Na een tijdje moest bouw materiaal voor een dak bij elkaar gezocht worden. Smid Rutten uit Beesel had intussen gezorgd dat de moeren die kwijt waren,

werden opgevolgd door exemplaren die hij zelf vervaardigd had. Nu werd de hoefstal opgebouwd op bielzen zoals dat hoort op de plek waar hij moet staan en daarna werd het dak erboven aangepast aan de steunen waarmee het bij smid Julicher aan de zolder was bevestigd voor de stevigheid. De stijlen waar het dak op rust zijn van kastanje hout (heel hard) dat ik van een collega heb gekocht. Na mijn eerste (lage) bod zei de goede man: "Albert, in de bijbel staat: Ga hoger op".

Enfin, na veel gelach en gepraat werden we het eens over de prijs en kon de bouw beginnen. Tekeningen maken ligt me niet. Ik werk uit mijn hoofd en met de materialen die ik heb zoveel als mogelijk is.

Wie nieuwsgierig is naar het resultaat is van harte welkom bij Fam. Reynen, Landgoed De oude bemden, Dubbelweg 1, 5953 TE Reuver. Tel. 077 - 4742730.

EEN LEERLING VAN DE KWEESCHOOL REUVER ZO ROND 1930

Jan Ickenroth

De kweekschool te Reuver, oorspronkelijk normaalschool genoemd, startte in 1892 met 3 leerlingen in het klooster van de Dominicanessen, die zich hier in 1890 gevestigd hadden.

Al spoedig na de start werd het klooster uitgebreid met een studiezaal en een slaapzaal. Het gevolg was een sterke toename van het aantal leerlingen, wat weer leidde tot nieuwbouw.

Eind negentiende eeuw werd het aanpalende café van de familie Heines aangekocht en de vertrek-

ken van dat gebouw ingericht als leslokalen. In 1900 werd op de plaats van het café een nieuwe vleugel aan het klooster gebouwd om tegemoet te komen aan de grote vraag naar onderwijzeressen en werd de naam normaalschool vervangen door kweekschool.

In 1913 startten de zusters Dominicanessen met een cursus, die meisjes voorbereidde op de kweekschool. Ze kreeg de naam St. Ambrosius-school, een voorloper van de latere u.l.o. (uitge-

breid lager onderwijs). In 1922 zaten op beide scholen samen ongeveer 100 leerlingen.

De leerlingen van deze scholen kwamen uit het hele land en zelfs uit Aruba en St. Maarten.

Op dit laatste eiland hadden de zusters Dominicanessen in hetzelfde jaar als in Reuver een klooster gesticht.

In de tweede helft van de twintiger jaren werden beide scholen uitgebreid met o.a. leslokalen en een voor die tijd zeer moderne gymzaal, die ook gebruikt kon worden als toneelzaal.

Het is in deze tijd dat Leni Zegers uit Panningen naar Reuver kwam om er de u.l.o. en de kweek-school te volgen. Uit haar fotoalbum stammen de volgende foto's.

1. De meisjes van de u.l.o voeren een toneelstukje op in de nieuwe gymzaal ter ere van het zilveren priesterfeest van pater Elsensohn, prior van het klooster (2 juni 1929).

2. In mei 1934 werd er een boottocht gemaakt op de Maas met het stoomschip VENLO TOERIST. We zien haar hier met links Toos Goossens en achter haar Jeanne Vroemen, beiden uit Reuver.

3. Schriftelijk examen 1934. Op de achtergrond de gymzaal.

4. De geslaagden. Zittend van links 2. Grada Teeuwen, 4. Leni Zegers, 5. To Goossens, 6. Jeanne Vroemen. staande 2e van links Mia Joosten uit Venlo.

5. In 1935 werd er een reünie van de klas van 1934 gehouden. Op de achtergrond de voorloper van de Mariagrot in de tuin van het klooster.

Een jaar later werd de kweekschool als gevolg van bezuinigingen in het onderwijs opgeheven. Het klooster ontving geen rijksbijdrage meer.

In 1947 kon weer gestart worden met de u.l.o. school en in 1950 werd ook de kweekschool heropend. Nog 11 jaar lang werden er in Reuver kwekelingen opgeleid.

Informatie uit: Loe Giesen Geschiedenis van het Onderwijs in Reuver 1721-1988. Reuver 1988.

UIT HET LEVEN VAN ONZE VOORoudERS

Harrie van Buggenum

Al tientallen jaren houdt ons verenigingslid Harrie van Buggenum zich bezig met stamboomonderzoek. Hiervoor bezoekt hij regelmatig archieven en stuit daarbij naast de gezochte gegevens ook op interessante teksten als verslagen van schepenbanken, memories van successie, notariële aktes ed. Met kopieën van deze stukken uit de periode ±1700 tot ±1925 heeft hij een privé-verzameling aangelegd, waarvan hij de lezers van onze periodiek mee wil laten genieten. Omdat het taalgebruik in oudere teksten niet altijd begrijpelijk is, is indien nodig gekozen voor toelichting (achter het desbetreffende woord en een samenvatting voorafgaand aan het artikel). In deze periodiek een proces-verbaal uit 1723.

De pastoor van Swalmen verklaart dat hij verleden maandag door zijn knecht werd geroepen omdat men in De Zwaan iemand uit Beesel wilde vermoorden. Buitengekomen heeft hij gezien dat twee mannen op elkaar lagen in de greppel langs zijn tuin. Anderen stonden er omheen en sloegen het gevecht gade. Het verzoek van de pastoor om zich te verwijderen werd in de wind geslagen. De pastoor en zijn broer, die in Swalmen kapelaan was, en de knecht hebben vervolgens de kempanten gescheiden. Een van hen, Willem Beek, was aan zijn hoofd gewond en is door de pastoor in huis genomen en verzorgd. Naderhand zijn weer 5 à 6 personen van de kant van De Zwaan gekomen. Een van hen heeft toen op een spottende manier de mis gezongen en gepreekt. De pastoor heeft vanuit zijn tuin gehoord dat zij overlegden om naar zijn huis te gaan en een aanspraakmakend liedje te zingen. Na een miserere gezongen te hebben zijn zij naar de pastorie gelopen en hebben daar twee ramen ingeslagen.

Ick onderss(chreven) attesteere (verklaar) met deesen dat maendagh lestleden s'avonts tusschen 10 en 11 uhren ben geroepen worden uijt mijn camer van mijnen knecht seggende, mijnheer comp haestelijck buijten daer int Swaenken met veele anderen, die eenen mensch van Besel willen vermoorden, op welcken woorden buijten gelooopen zijnde, hebbe gesien dat twee op malcanderen lagen in den gracht neffens mijne hoff en dat 5 à 6 andere daer neffens stonde en dit gevecht aensaegen, alswanneer dat hun vermaant hebbe van sich te separeren maer niemant heeft geantwoort, soo dat mijn broeder den H're Capellaan en mijne knecht mij volgende met geweld dese twee vaneen hebben gescheijden, en alsoo gesien dat den eenen was Jacob Smeets van Echt, en den anderen eenen hollandsen soldaet

met name Willem Beeck, denwelcken aen zijn hooft seer gewond sijnde, hebbe in mijn huijs genomen ende alsoo gesalveerd (verzorgd), ontrent een uijr daernaer zijn wederom 5 à 6 manspersoonen over de steene brugge van den cant van den Swaen gecommen en effen over de brugge zijn blijven stilstaen, alswanneer eenen seekeren Peter Teelen van maeswijnaerden aldaer spotsgewijs de misse heeft gesongen, en daernaer oock spotsgewijs gepredicht, alswanneer gehoord hebbe als sijnde in mijns hoff, dat sij beraetslaeght hebbe om te gaen naer mijn huijs seggende de voorss(chreven) Peter Teelen, ick sal voorgaen en singen een pretenten (aanmatigend) liedeken en comende op de kerckhoff is eenen van desen gecommen en heeft aen de deure geluijstert ofte oock alles stil was, d'andere staende op de kerckhoff en Peter voorss(chreven) met sijne vuijst als 't huijs dreigende seijde dese formalia (formaliteiten) met eene helle stemme, voorwaer voorwaer ick segge vlieden, waernaer sich een weijnigh aen de kercke altesamen retireerende en ontrent eene miserere daernaer wedercommende hebben sij twee van mijn glaes met stocken vaneen geslaegen ende alsoo gevlucht, in teecken van waerheijt hebben dese eijgenhandigh onderteekent, bereit sijnde t'selve desnoot sijnde ten allen tijde met eede te bevestigen tot Swalmen den 23 Junij 1723.

J. A. Bosman pastoor in Swalmen.

Dat dese bovenstaende attestatie (verklaring) in alle delen waerachtigh is attesteere hiermede actum Swalmen den 23 Junij 1723.

P. H. Bosman Cappellaen aldaer.

Dit artikel is afkomstig uit de verzameling schepenbankverslagen in het Rijksarchief te Maastricht.

Efkes nag
den geit d'r aope
tenminste
det is toch te haope.

Verse witte sjtrepe
op van det aope asfaltbetón
werme zich noe nag lekker inne zón.
't Is d'r zo ónwörkelik röstig,
gèn gejakker, nemes häöstig.
Zelfs nao 'n keteer
kump nag gaaroet gèn verkeer;
allein 't treinke van Veolia
krats d'rnaevenop.
Ouch de vluchsjtrook is al vaerdig
nieks gèn remsjpaore d'rop;
de ziejkenj zin al aardig greun,
allein det plestiek fleske
missjteit hiej toch geweun.

De vangrail en de borde
sjtaon al op häör plek
en die trap euver dae wal
is nag gaar neet gek.

Op Hemelvaartsdaag kós se d'r al fietse
mit HVMS en MHVS;
en mit Kinjerfekansiewèrk
gaof 't sjtraotteiken- en moterriejles.
Van Remunj nao Vènló, helemaol te voot,
det geit eersdaags mit dae maraton gans
good;
Mer nao 'n richtig tunnelbakkonzaer
kènne veur jaomer genóg neet haer.

Nag efkes
den is 't mit die rös gedaon
es ouch hiej
't verkeer zienne gank moog gaon.

EERHERSTEL

Sjra Vintcent

Wijlen Herman Thijssen vertelde ons eens het volgende verhaal.

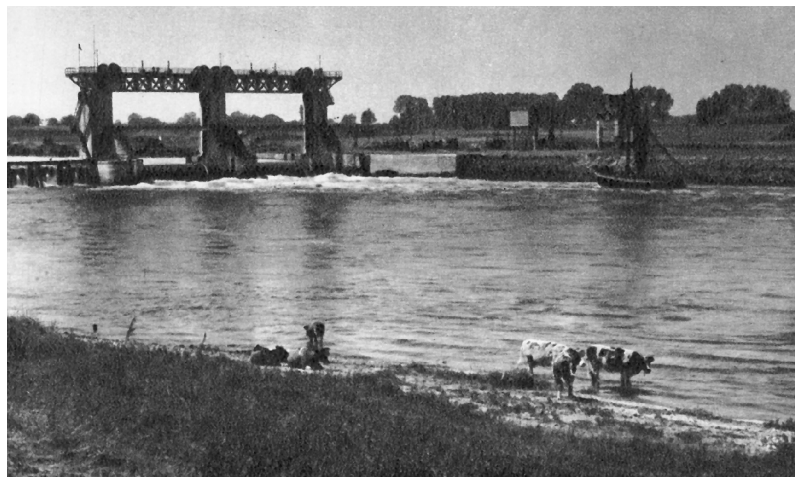
Van 1924 - 1929 werd in Belfeld aan de stuw en de sluis in de Maas gebouwd. Het gigantisch bouwwerk trok heel wat arbeiders van heinde en verre naar Belfeld. Zelfs uit Amsterdam en andere plaatsen uit Noord-Holland wilden arbeiders voor iets meer dan het toen geldende loon meewerken aan de bouw van het stuwcomplex.

In die tijd speelde zich in Reuver een bijzonder voorval af. Met de fiets trok in de vroege morgenuren een ploegje arbeiders dagelijks vanuit Roermond door Reuver naar het werk aan de stuw in Belfeld. Op een goede morgen passeerden zij de overweg in Reuver juist op het moment dat pastoor Viegen -met een misdie-naar- op weg was om de H. Communie bij de Reuverse zieken te bezorgen. Volgens de Reuverse parochieherder zouden de mensen uit Roermond onfatsoenlijke opmerkingen hebben gemaakt, waarover de

pastoor zich mateloos ergerde.

De dag na het voorval wist pastoor Viegen (pastoor in Reuver van 1927 - 1946) de leerlingen van de jongens- en meisjesschool zover te krijgen, dat de kinderen biddend als een soort eerherstel naar 'de plek van de schande' trokken....

Een oude ansichtkaart uit de veertiger jaren van de vorige eeuw van de stuw te Belfeld

KARWEIEN BRACHTEN REUVERS MANNENKOOR IN 1966 GELD IN HET LAATJE

Sjra Vintcent

Voor het spekken van de verenigingskas hebben de leden van Reuvers Mannenkoor regelmatig de handen uit de mouwen gestoken. De koorleden waren in het verleden altijd wel bereid om flinke karweien aan te pakken.

Wat dit betreft was 1966 wel een topjaar. Met de dames kwamen de koorleden in dat jaar op 3 juni bijeen om een bijzonder lustrum te vieren. Het koor maakte er die avond een gezellige bijeenkomst van. Er werd een koffietafel aangeboden. Ofschoon het koor toen al meer dan zestig jaar bestond, werd toch een eerste lustrum gevierd. Men was toen precies vijf jaar bezig met een oud-papieraktie en in die vijf jaar werd maar liefst 300.000 kg. oud papier verzameld.

Gelijktijdig kwam toen ook het einde in zicht van de afbraak van de grote boerderij van W.Thijssen langs de Rijksweg. Afbraak van deze boerderij was noodzakelijk in verband met de aanleg van de Parallelweg aan de rand van het industrieterrein en hiervoor moest de boerderij verdwijnen. Het pand werd destijds door de gemeente gekocht. Het koor kreeg hier lucht van en bood aan om het complex te slopen. Met de gemeente

kwam men toen overeen om dat gratis te doen. Het koor werd dan eigenaar van het materiaal om dit te verkopen.

Eerder al ruimde het Reuvers Mannenkoor ongeveer 3 kilometer rails op van de 'tuf', die jarenlang voor het vervoer van klei zorgde van de kleigroeve net over de grens naar de buizenfabriek van Janssen-Willemsen te Reuver.

Afbraak van de boerderij Thijssen

ASSELTSE PLASSEN

Harry Cuypers

Na ruim 40 jaar zand- en grindwinning is bij het romantische 'Rozenkerkje' van Asselt, een prachtig waterrijk natuurgebied ontstaan van wel 200 ha groot. Bijna 150 ha water. 50 ha is ingericht voor natuurontwikkeling. Tot omstreeks 1950 lag Asselt aan een buitenbocht van de Maas. Daarna is de Maas 'recht' getrokken en de bocht van de Maas afgesneden. Rond de afgesneden Maasarm is net als in veel andere gebieden van Midden-Limburg een plassengebied ontstaan.

Kleinschalig

De eerste plassen ontstonden in het noordelijk deel vanaf 1960. Toen werd er nog kleinschalig binnen bestaande perceelsgrenzen gegraven tot een diepte van 5-10 m. Zo ontstond een 'klokhuislandschap'; water met daartussen landresten. De oeverafwerking kreeg geen aandacht, waardoor deze zeer steil werd. Sommige van deze

plassen zijn tot 1-2 m onder de waterspiegel weer aangevuld met specie afkomstig uit Maasverleggingen.

Grootschalig

Vanaf 1980 worden de ontgrondingen grootschaliger en dieper. Tot wel 25-30 m diep. Wel worden de oevers voorzien van een (smalle) oeverstrook, ingericht voor natuurontwikkeling.

Als compensatie voor de das die in dit gebied veel voorkomt, zijn ten zuiden van de Asseltse Plassen grote delen ingericht als weiland met poelen en veel houtwallen; prima foerageergebied voor de das.

Afwerking

In 2005 heeft de laatste afwerking in het gebied plaatsgevonden. Toen zijn grotere oeverstroken gemaakt, met baaien en lagunes waar -op een

wat grotere schaal- natuurlijke oevervegetatie tot ontwikkeling kan komen. Een groot eiland is bij de zand- en grindwinning gespaard gebleven en enkele nieuwe eilanden zijn opgeworpen. Hier kunnen vogels ongestoord broeden.

Beheer

In 2007 is een groot deel van het plassen gebied door de ontgrinder overgedragen aan Straatsbosbeheer. Er is dus nu sprake van het Natuurgebied Asseltse Plassen. Staatsbosbeheer laat de oevergronden begrazen door Konikpaarden en/of Gallowaykoeien. Dit voorkomt dat het gebied helemaal dicht groeit. Er zijn delen waar de grazers vaak komen en waar de vegetatie grasachtig wordt. Daar waar niet wordt gegraasd ontstaat bos. Op de overgang van bos naar gras zal een zoomvegetatie bestaande uit struiken en ruigtekruiden ontstaan. De verhouding tussen de drie categorieën is 1/3, 1/3 en 1/3. Recent onderzoek heeft aangetoond dat de natuurontwikkeling successen boekt. Het

gebied is het meest soortenrijke libellengebied langs de Maas en kent een gevarieerde flora. Vooral in de winter zijn de plassen van belang voor grote groepen watervogels.

Kanovaren

Het is mogelijk dit alles per kano vanaf het water te bekijken en te beleven. Zie hiervoor: www.natuurlijkkasselt.nl.

REUVERSE FOTOHISTORIE (1)

Jo Thijssen

Dankzij de uitvinding en ontwikkeling van de fotografie in de negentiende eeuw bezit Reuver een prachtige serie oude schoolfoto's uit de periode 1885-1902. Het betreft hier een aantal van 7 leerlinggroepen met in totaal 250 foto-afbeeldingen van Reuverse kinderen!

In 1885 werd er in ons dorp een Openbare Lagere School gehuisvest in een nieuw gebouw aan de weg naar Leeuwen (na de Pastoor Vranckenlaan). Na uitbreiding met een verdieping was het aantal klaslokalen verdubbeld van 4 naar 8. Die verbouwing vond plaats in 1921. Veel Reuvernaren zullen zich het aanzicht van het toen vernieuwde schoolgebouw nog herinneren en onmiddellijk herkennen op de nog bestaande foto's.

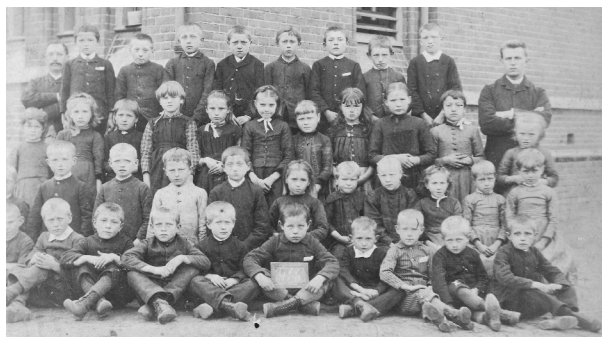
In 1928 werd de openbare gemeenteschool overgedragen aan het R.K. Kerkbestuur van de St. Lambertusparochie. De naam veranderde in St. Lambertusschool.

Om ruimte te scheppen voor de bouw van een nieuw gemeentehuis werd de 90-jaar oude school in 1976 gesloopt.

Een foto bekijken kan een prettige en soms verrassende bezigheid zijn als het gaat om het herkennen van de afgebeelde personen. Dat herkennen wordt echter moeilijker naarmate het betreft

het bekijken van oudere, oude of zeer oude foto's. Een dergelijk probleem doet zich hier bij onze zoektocht eveneens voor, want de voor u liggende schoolopnamen zijn tussen de 105 en 117 jaar oud! Bovendien zijn er geen of nauwelijks foto's die uit die vroege periode voorhanden die zouden kunnen dienen als vergelijkingsmateriaal en door beeld naast beeld te leggen herkenning mogelijk te maken.

Toch moet het mogelijk zijn met behulp van de

oudsten uit onze hedendaagse Reuverse gemeenschap een familievoorouder op de foto te ontdekken. Wij hebben voor u al een vóórstudie gemaakt en een aantal voorzaten van de nu grote Reuverse familie kunnen traceren. Veel oude Reuverse familienamen als bijv. Beurskens, Franssen, Ickenroth, Janssen, Killaars, Muijsers, Rovers, Rutten, Schrijvers, Smeets, Steeghs, Thijssen T(h)eunissen enz. moeten met naam terug te vinden zijn in het beeld van een ouder, grootouder of overgrootouder.

Heeft u bij uw zoektocht een familielid ontdekt en geniet u van de 'kick', die deze verrassende vondst u geeft, dan zijn we met onze fotosafari op de goede weg! We stellen het zeer op prijs dit succes door te geven aan onze redactie. Het bete-

kent voor ons een bijdrage voor het archief. Om het herkennen van uw afgebeelde oude familieleden wat te vergemakkelijken volgen hier nog enkele aanwijzingen.

De foto's zijn geknipt vóór 1891, alle op dezelfde dag. Als achtergrond is duidelijk de zuidwesthoek van de toen nog nieuwe school te herkennen. De aanvankelijk gemengde openbare school van de eerste jaren werd in 1891 een openbare jongensschool; de meisjes gingen toen over naar de nieuw geopende school van de Zusters Dominicanessen. Via een vergelijkende privé-foto hebben we kunnen vaststellen dat deze drie schoolopnamen stammen uit het jaar 1889.

Veel succes!

AANWINSTEN EN SCHENKINGEN

Els Janssen-van Avesaath

Aanwinsten MHVS

- Soldaat zonder uniform - André M. Nijssen
- Jeugdherinneringen - André M. Nijssen
- 25 jaar gemengd koor 'A Cappella' 1982-2007
- Het Gezetje van Zjwame 1989-2005 2 ex.
- 't Zjwaemke - deel 16 en 17
- Van kazemat tot kelderleven - Roermond 1940 - 1945; auteur: Eric Munnicks
- Jaarboek Deel LII - 2007 van het Sociaal Historisch Centrum voor Limburg
- Wanjele in Hunsel - Ontdek ons platteland van vroeger en nu; wandelgids, uitgegeven door de Werkgroep Toeristische Wandel- paden Hunsel
- Jaarboek 2005 - Heemkundevereniging Maas- en Swalmdal

Schenken MHVS

- Een grote collectie bidprentjes van mevr. Cremers uit Swalmen
- Een grote collectie bidprentjes van mevr. Cuypers uit Swalmen
- Krantenartikel - Intermezzo - over Fien Geraedts van de Zwaan in Swalmen
- Collectie archiefmaterialen afkomstig van de familie Peat - Graeterhof waaronder: het lakstempel en briefstempel van burgemeester Charles Strens, kopie van het poëziealbum van Bella Strens, kopietekeningen van het gebouw Graeterhof, p.r. materiaal van het voormalige hotel Graeterhof e.a. en een grote collectie foto's.

Het boek: 'Swalmer mensen' is uitverkocht.